

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XV/119/2016
Rady Miasta Radziejów z dnia 28 października 2016 r.
w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji
dla Miasta Radziejów na lata 2016-2022

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2016-2022



Październik, 2016 r.

Zamawiający:

Gmina Miasto Radziejów
ul. Kościuszki 20/22
88-200 Radziejów



Wykonawca:

Green Key
ul. Nowy Świat 10a/15
60 - 583 Poznań
www.greenkey.pl

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2016-2022



Właściciel firmy:

mgr Joanna Masiota - Tomaszewska

Autorzy opracowania:

mgr Joanna Walkowiak – Kierownik Zespołu Projektowego
mgr Andrzej Karkowski
mgr Wojciech Pająk
mgr inż. Łukasz Gińko

Październik, 2016 r.



WYKAZ SKRÓTÓW

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

FS – Fundusz Spójności

GPR – Gminny Program Rewitalizacji

GUS – Główny Urząd Statystyczny

IZ RPO – Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym

OZE – Odnawialne Źródła Energii

PKD 2007 – Polska Klasyfikacja Działalności 2007

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

RPO WK-P – Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego

TEN-T – Transeuropejska Sieć Transportowa

WCAG 2.0 - Web Content Accessibility Guidelines

ZPPR – Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

WTZ – Warsztaty Terapii Zajęciowej

ZAZ – Zakład Aktywności Zawodowej

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	7
1.1.	PODSTAWA PRAWNA.....	7
1.2.	METODA OPRACOWANIA	7
1.3.	OPIS POWIĄZAŃ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI.....	9
1.3.1.	Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami na szczeblu krajowym	9
1.3.2.	Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami na szczeblu regionalnym.....	11
1.3.3.	Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami na szczeblu lokalnym	13
II.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA RADZIEJÓW	14
2.1.	POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE.....	15
2.2.	OCHRONA ŚRODOWISKA I INFRASTRUKTURA.....	16
2.2.1.	Ochrona środowiska i użytkowanie gruntów	16
2.2.2.	Infrastruktura	18
2.3.	SPOŁECZEŃSTWO	18
2.3.1.	Podstawowe dane demograficzne	18
2.3.2.	Struktura ekonomiczna ludności.....	18
2.4.	GOSPODARKA	20
2.5.	ROLNICTWO	22
2.6.	TURYSTYKA I REKREACJA	22
2.7.	KULTURA	22
III.	PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI – SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA REWITALIZACJI, WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZONEJ REWITALIZACJI	24
3.1.	UPROSZCZONA DIAGNOZA	24
3.2.	SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI	27
3.2.1.	Podstawa prawna i wytyczne niezbędne do delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.....	27
3.2.2.	Analiza wskaźnikowa – wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	28
3.3.	WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZONEJ REWITALIZACJI	37
3.4.	CELE REWITALIZACJI ORAZ ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH ELIMINACJI LUB OGRANICZENIU NEGATYWNYCH ZJAWISK.....	38
3.4.1.	Cele rewitalizacji i kierunki działań.....	38
3.4.2.	Cele rewitalizacji – wskaźniki	45
IV.	SZCZEGÓŁOWE ZAŁOŻENIA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	47
4.1.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH, W SZCZEGÓLNOŚCI O CHARAKTERZE SPOŁECZNYM ORAZ GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM, PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNYM LUB TECHNICZNYM.....	47

4.2.	MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH.....	79
4.2.1.	Mechanizmy zapewniania komplementarności między poszczególnymi projektami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji	79
4.2.2	Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji	81
4.3.	MOŻLIWE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ I PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH.....	82
4.4.	SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI WRAZ ZE WSKAZANIEM ŚRODKÓW FINANSOWYCH ZE ŹRÓDEŁ PUBLICZNYCH I PRYWATNYCH.....	85
4.5.	OPIS STRUKTURY ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI.....	89
4.6.	SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	89
4.7.	OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH	90
4.8.	WSKAZANIE KONIECZNOŚCI UTWORZENIA SPECJALNEJ STREFY REWITALIZACJI.....	91
4.9.	WSKAZANIE SPOSOBU REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	91
4.9.1.	Zakres niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	91
4.9.2.	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i miejscowe plany rewitalizacji konieczne do uchwalenia albo zmiany	92
V.	PODSUMOWANIE	92
	SPIS TABEL.....	94
	SPIS RYCIN	94
	SPIS WYKRESÓW	94
	WYKORZYSTANE MATERIAŁY I OPRACOWANIA.....	95

I. WSTĘP

1.1. PODSTAWA PRAWNA

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 poz. 1777), określiła zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji. Samorządy otrzymały podstawę prawną do podjęcia kompleksowych działań służących rewitalizacji obszarów zdegradowanych.

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, stanowią jej zadania własne wobec czego Miasto Radziejów przystąpiło do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2016-2022. W celu opracowania diagnoz służących: wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, sporządzeniu albo zmianie gminnego programu rewitalizacji oraz ocenie aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów, Burmistrz zobowiązany jest przeprowadzić analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2016-2022 został sporządzony zgodnie z przepisami zawartymi w Ustawie z dnia 9 października 2015 o rewitalizacji (Dz. U. 2015 poz. 1777). Jest zgodny również z „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020” Ministerstwa Rozwoju z dnia 2 sierpnia 2016 r. (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016), co stanowi podstawę ubiegania się o dofinansowanie dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych opisanych w tym dokumencie. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji został wyznaczony w nawiązaniu do „Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” (ZPPR). Projekt ZPPR w zakresie rewitalizacji stanowi zestaw informacji i reguł na potrzeby opracowywania programów rewitalizacji, mających wesprzeć gminy województwa kujawsko-pomorskiego w przygotowaniu wysokiej jakości programów rewitalizacji. Mają one prowadzić do faktycznej odnowy społecznej i przestrzennej obszarów problemowych, w sytuacji, gdy jednym z źródeł finansowania jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020.

1.2. METODA OPRAWOWANIA

Na podstawie przeprowadzonych analiz Burmistrz Miasta Radziejów sporządza diagnozę, która jest podstawą do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk gospodarczych lub środowiskowych lub funkcjonalno-przestrzennych lub technicznych. Obszar zdegradowany może zostać podzielony

na podobszary, w tym takie nieposiadające wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Obszar rewitalizacji natomiast stanowi całość lub część obszaru zdegradowanego cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na których gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Szczegółowy opis cech i delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji został zamieszczony w podrozdziale 3.1 Szczegółowy diagnoza obszaru rewitalizacji. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji został podjęty Uchwałą Rady Miasta nr XIII/97/2016 z dnia 29 czerwca 2016 r.

Dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji Burmistrz Miasta Radziejów sporządza Gminny Program Rewitalizacji (GPR), w którym w szczególności zawiera:

- szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji obejmującą analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru,
- opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi gminy w tym strategią rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych,
- opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji,
- cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk,
- opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, w tym:
 - listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia,
 - charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- szacunkowe ramy finansowania GPR wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych,
- opis struktury zarządzania realizacją GPR, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu,
- system monitorowania i oceny GPR,
- określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322),
- określenie niezbędnych zmian w uchwale o zasadach wyznaczania składu Komitetu Rewitalizacji,
- wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania,
- wskazanie sposobu realizacji GPR w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym:
 - wskazanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
 - wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany,

- w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu;
- załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

1.3. OPIS POWIĄZAŃ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2016-2022 jest powiązany z różnymi dokumentami strategicznymi Miasta i dokumentami strategicznymi o znaczeniu ponadlokalnym (regionalnym i krajowym). Założenia zawarte w GPR są w części zbieżne co do założeń zawartych w dokumentach strategicznych. Lokalne dokumenty strategiczne powiązane z Programem Rewitalizacji to: Strategia Rozwoju Miasta Radziejów na lata 2016–2022, która jest obecnie w przygotowaniu i Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Radziejów.

1.3.1. Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami na szczeblu krajowym

Narodowy Plan Rewitalizacji 2022 Założenia – plan definiuje rewitalizację jako wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany przez określenie i realizacji programów rewitalizacji. Natomiast główny cel Narodowego Planu Rewitalizacji to poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. GPR wpisuje się w założenia zawarte w opisywanym dokumencie.

Krajowa Polityka Miejska 2023 – jest adresowana do wszystkich polskich miast, a w szczególności do problematyki rozwoju małych i średnich miast. Zakłada konieczność indywidualnego doboru instrumentów rozwoju dla każdego z miast i wskazuje pożądane przez rząd kierunki rozwoju miast i ich obszarów funkcjonalnych. Jednym z jej wątków tematycznych jest rewitalizacja. Wskazuje kierunki działań rewitalizacyjnych, gdzie najbardziej zaawansowanym procesem przemian jest kompleksowa rewitalizacja, realizowana na obszarach zdegradowanych, która odnosi się do konkretnego wyznaczonego obszaru w oparciu o obiektywne kryteria, terytorium i łącząca wysiłki różnych podmiotów, których suma ma spowodować trwałe ożywienie społeczne i gospodarcze, a także zwiększenie jego atrakcyjności dla mieszkańców i przedsiębiorców oraz poprawę jakości

życia. Założenia Krajowej Polityki Miejskiej dotyczące rewitalizacji są zbieżne z zapisami GPR.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 – jest to najważniejszy dokument strategiczny w kraju w perspektywie średniookresowej, określający cele rozwoju do 2020 r. Głównym celem Strategii, w który wpisuje się GPR jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. Obszary działania, cele i priorytety i priorytety rozwojowe powiązane z GPR to:

- Obszar strategiczny I Sprawne i efektywne państwo, Cel 3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela, Priorytet Rozwój kapitału społecznego,
- Obszar strategiczny II Konkurencyjna gospodarka, Cel 4. Rozwój kapitału ludzkiego, Priorytety: Zwiększenie aktywności zawodowej, Poprawa jakości kapitału ludzkiego; Cel 6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko, Priorytet: Poprawa efektywności energetycznej,
- Obszar strategiczny III: Spójność społeczna, Cel I. Integracja społeczna, Priorytet: Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – Koncepcja to najważniejszy dokument w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego. Wytycza on kierunki krajowej polityki przestrzennej w perspektywie do 2030 r. Cel strategiczny to efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym. GPR wpisuje się w cel strategiczny i następujących celów polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

- Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności,
- Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów,
- Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – jest najważniejszym dokumentem strategicznym w długookresowej perspektywie czasowej określającym główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, obejmującym co najmniej 15 lat. Głównym celem strategii jest poprawa jakości życia Polaków. Pozostałe cele spójne z GPR to:

- Cel 3 - Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki,
- Cel 6 - Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”,

- Cel 8 - Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych,
- Cel 11 – wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie – jest to średniookresowy dokument strategiczny, kompleksowo odnoszący się do prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego kraju w ujęciu wojewódzkim. Główny cel polityki regionalnej to efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. GPR jest zbieżny co do celu 2 Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych.

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 – Wytyczne określają i ujednolicają warunki i procedury wdrażania programów operacyjnych na lata 2014-2020 w zakresie projektów realizujących cele i procesy rewitalizacji. Wytyczne określają również, jak należy rozumieć pojęcie rewitalizacji w odniesieniu do działań współfinansowanych z funduszy europejskich: EFRR, EFS, FS w perspektywie finansowej 2014-2020, a także wskazują instrumenty realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz zapewniają ich spójność oraz kompleksowość. Dokument zawiera opis warunków i sposoby zapewnienia komplementarności interwencji projektów rewitalizacyjnych. GPR został opracowany zgodnie z założeniami Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 - Wytyczne służą zapewnieniu niezbędnego poziomu koordynacji działań podejmowanych w całym kraju z wykorzystaniem środków EFS w CT 9 Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją oraz środków EFRR w zakresie PI 9a inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych. GPR został opracowany zgodnie z założeniami Wytycznych.

1.3.2. Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami na szczeblu regionalnym

Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 Plan modernizacji 2020+ – zakłada 4 priorytety rozwoju województwa wynikające z misji rozwoju (Kujawsko-Pomorskie – człowiek, rodzina, społeczeństwo), i są to: konkurencyjna gospodarka, modernizacja przestrzeni wsi i miast, silna metropolia, nowoczesne społeczeństwo. Z priorytetów, najbardziej w założenia celów, przedsięwzięć i poszczególnych projektów rewitalizacji wpisuje się modernizacja przestrzeni wsi miast oraz nowoczesne społeczeństwo, które to posiadają bezpośrednie odniesienie do proponowanych założeń GPR dotyczących poprawy infrastruktury i odnowy przestrzeni miejskiej oraz

poprawy jakości kapitału społecznego. Te działania przyczyniają się do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, który jest główną ideą zarówno Strategii, jak i GPR.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 – według zapisów RPO WK-P, rewitalizacja będzie wspierana głównie w ramach priorytetu inwestycyjnego: 9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich. Celem jest wzrost ożywienia społecznego i gospodarczego na obszarze rewitalizacji. Dodatkowo przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą wspierane z innych osi priorytetowych RPO WK-P w ramach finansowania ze środków EFS i EFRR. GPR jest zgodny z opisanym priorytetem inwestycyjnym.

Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 – Zasady regionalne określają sposób tworzenia programów rewitalizacji, zwłaszcza zasady opracowania programów w perspektywie finansowej 2014-2020, tj.:

- kompleksowość,
- komplementarność,
- koncentracja,
- partnerstwo,
- partycypacja;

Wskazują również obligatoryjne elementy programu rewitalizacji i oczekiwane efekty rewitalizacji. GPR jest opracowany zgodnie z zasadami tworzenia programów rewitalizacji zawartymi w dokumencie.

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 – dokument jest szczegółowym opisem 12 Osi priorytetowych współfinansowanych z EFRR, EFS oraz publicznych środków krajowych i środków prywatnych. GPR jest wspierany przede wszystkim w ramach Osi priorytetowej 6, w ramach:

- Działania 6.2 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych;

Dodatkowo działania rewitalizacyjne są wspierane z pozostałych dostępnych źródeł finansowania rewitalizacji ujętych w ZPPR.

Obowiązujący Plan Zagospodarowania Przestrzennego województwa Kujawsko-Pomorskiego przedstawia następujący cel główny: zbudowanie struktur funkcjonalno-przestrzennych podnoszących konkurencyjność regionu i jakości życia mieszkańców. Pozostałe cele szczegółowe wynikające z celu głównego wpisują się w założenia programu rewitalizacji, których wyrazem są projekty rewitalizacyjne. Rozwój pod względem planistycznym województwa kujawsko-pomorskiego jest wyrażony w działaniach rewitalizacyjnych o znaczeniu przestrzenno-funkcjonalnym, infrastrukturalnym i środowiskowym.

1.3.3. Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami na szczeblu lokalnym

Strategia rozwoju powiatu radziejowskiego na lata 2014-2020 – przedstawia założenia, które nie kolidują z wizją, celami i planowanymi przedsięwzięciami zawartymi w GPR dla Miasta Radziejów na lata 2016-2022. Wizja zawarta strategii opisuje powiat jako obszar gwarantujący mieszkańcom dobre warunki życia, miejsce wyposażone w wysokiej jakości infrastrukturę, nowoczesny ośrodek przyjazny środowisku, rozwijające się centrum kultury i rekreacji, czy siedzibę strategicznego kapitału społecznego regionu. Wszystkie wymienione wyżej założenia odnajdą swoje odniesienie w przedsięwzięciach i poszczególnych projektach rewitalizacyjnych. Natomiast cele strategiczne, które wpisują się szczególnie w założenia GPR to: poprawa atrakcyjności infrastrukturalnej i gospodarczej powiatu, podniesienie poziomu kapitału społecznego i poprawa efektywności energetycznej budynków zlokalizowanych na terenie powiatu. Znajdują one swoje odzwierciedlenie w zdiagnozowanych zjawiskach kryzysowych i w celach tematycznych zawartych w GPR. W związku z powyższym program wpisuje się w założenia Strategii rozwoju powiatu radziejowskiego na lata 2014-2020.

Strategia obszaru rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu radziejowskiego na lata 2014-2020 – jest dokumentem strategicznym powiatu radziejowskiego na lata 2014-2020, który wyznacza najważniejsze kierunki rozwojowe powiatu w perspektywie do 2020 r. Zasadniczym celem strategii jest zobrazowanie sytuacji społeczno-ekonomicznej, a także przedstawienie opracowanych przedsięwzięć strategicznych dla rozwoju powiatu. Wyznaczono sześć równorzędnych celów rozwojowych, które to są spójne z założeniami GPR w zakresie poszczególnych przykładowych zadań. Cele rozwojowe:

- Cel 1. Poprawa atrakcyjności infrastrukturalnej i gospodarczej powiatu,
- Cel 2. Podniesienie poziomu kapitału społecznego,
- Cel 3. Rozwój i dostosowanie systemu pomocy społecznej do potrzeb oraz zachodzących zmian demograficznych,
- Cel 4. Poprawa efektywności energetycznej budynków zlokalizowanych na terenie powiatu,
- Cel 5. Ochrona zabytków oraz kreowanie nowych rozwiązań kulturalno-rekreacyjnych,
- Cel 6. Poprawa świadomości zdrowotnej mieszkańców oraz modernizacja infrastruktury medycznej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Radziejów – założenia GPR są zgodne z głównym celem polityki przestrzennej Miasta Radziejów reprezentowanym przez Studium. Główny cel polityki przestrzennej to: osiągnięcie wszechstronnego, harmonijnego rozwoju struktury przestrzennej miasta jako ośrodka o znaczeniu lokalnym – powiatowym, włączonego w ponadlokalny system obsługi turystycznej, przy równoczesnym zapewnieniu trwałego wzrostu jakości zamieszkania, obsługi i wypoczynku ludności, oraz podnoszenia ładu przestrzennego i ochrony lokalnych wartości przyrodniczych i kulturowych. Cele rewitalizacji i wynikające z nich projekty rewitalizacyjne są wyrazem polityki przestrzennej Miasta Radziejów, przyczyniając się przede wszystkim do poprawy stanu infrastruktury i jej rozbudowy, a także wpływają na podniesienie jakości życia mieszkańców, poprzez pozytywne zmiany o charakterze przestrzenno-funkcyjnym, środowiskowym, czy technicznym. Proponowane projekty

są zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, a także wpływają pozytywnie na poprawę ładu przestrzennego.

Strategia Rozwoju Miasta Radziejów na lata 2016-2022 – miasto Radziejów nie posiada obecnie aktualnej strategii rozwoju, gdyż upłynął okres obowiązywania Strategii Rozwoju Miasta Radziejów na lata 2005-2014 opracowanej w 2004 r. W związku z powyższym gmina przystąpiła do sporządzenia nowego dokumentu, który określi wizję rozwoju Miasta Radziejów na najbliższe lata oraz wskaże konkretne działania zmierzające do poprawy warunków życia na tym terenie. Zaproponowane cele będą skupiać się wokół takich obszarów działań jak komunikacja, dostęp do mediów, edukacja, struktura organizacyjna placówek oświaty, sport, kultura, zdrowie, ochrona środowiska i wygląd Miasta. Założenia GPR wpisują się w ogólne, wstępne założenia strategii rozwoju dotyczące szeroko rozumianego rozwoju społeczno-gospodarczego, poprawy warunków życia mieszkańców i jakości przestrzeni miejskiej.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Radziejów – celem głównym dokumentu jest rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju miasta. Z celu głównego wynikają następujące cele szczegółowe:

- Cel 1. Ograniczenie emisji CO₂ do atmosfery,
- Cel 2. Zwiększenie efektywności energetycznej,
- Cel 3. Zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych;

Ww. cele wpisują się w założenia GPR, a dokładniej w konkretne działania rewitalizacyjne odnoszące się do zwiększenia efektywności energetycznej budynków z sektora publicznego i mieszkaniowego, modernizacji oświetlenia ulicznego, czy promowania działań z zakresu instalacji i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA RADZIEJÓW

W niniejszym rozdziale dokonano podstawowej charakterystyki Miasta Radziejów, biorąc pod uwagę położenie geograficzne i administracyjne analizowanej jednostki; aspekty społeczne wyrażone poprzez podstawowe dane i wskaźniki demograficzne; a także charakterystykę środowiska, istniejącej infrastruktury, gospodarki, rolnictwa, turystyki oraz kultury.

2.1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE

Miasto Radziejów położone jest w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie radziejowskim. Miasto zajmuje obszar o powierzchni 569 ha. Jest usytuowane na wzgórzu morenowym (126 m n.p.m.), otoczonym terenami o charakterze rolniczym.



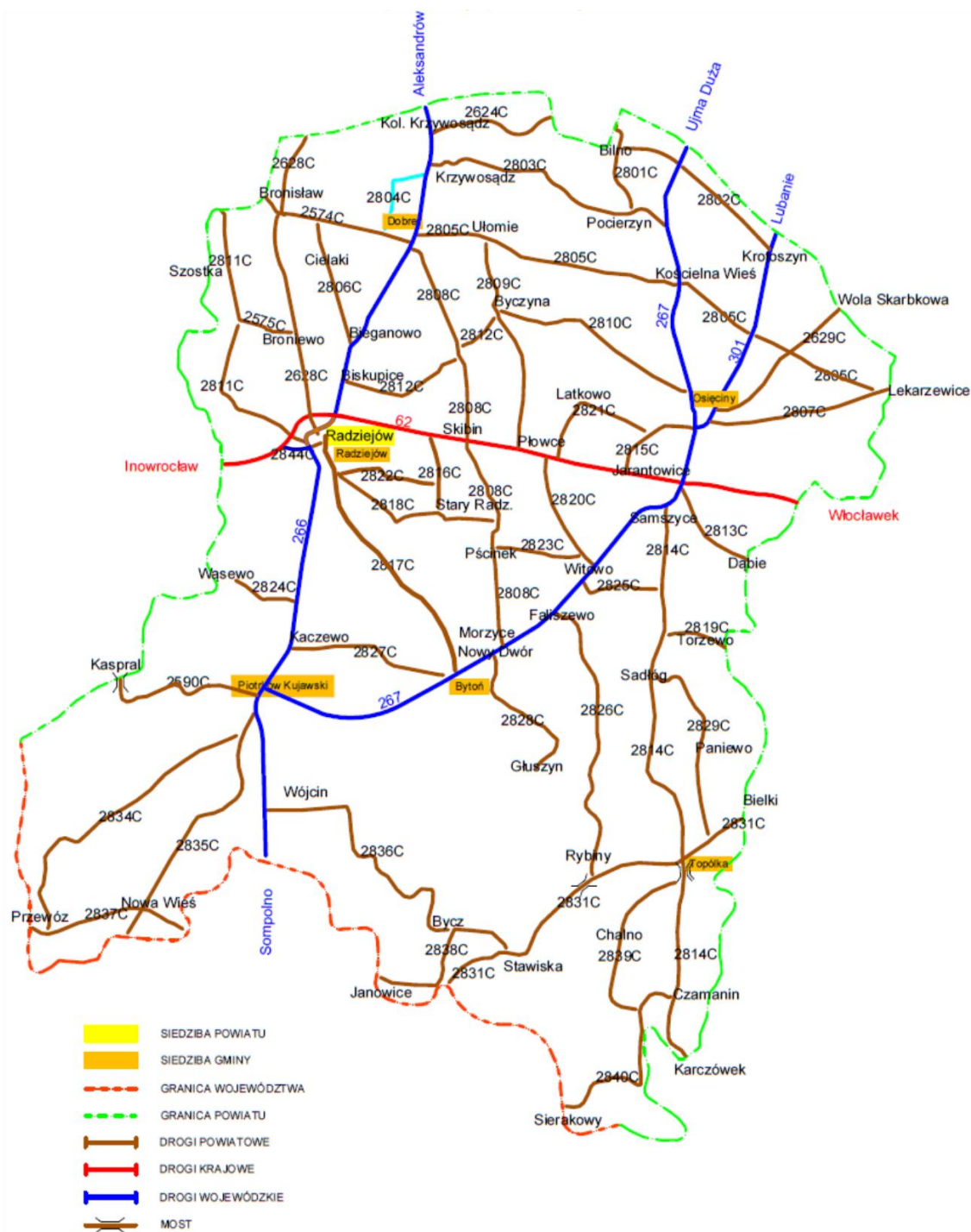
Ryc. 1. Położenie Miasta Radziejów na tle gmin powiatu radziejowskiego

Źródło: www.gminy.pl

Miasto Radziejów jest dogodnie położone pod względem komunikacyjnym. Przez miejscowość przebiega droga krajowa nr 62 stanowiąca część trasy łączącej Poznań z Płockiem, a także droga wojewódzka nr 266 na trasie Toruń – Konin. W niedalekiej odległości od Radziejowa przebiega linia kolejowa nr 131 Chorzów Batory – Tczew, a najbliższe stacje kolejowe na danej trasie to: Piotrków Kujawski (powiat radziejowski) i Chełmce (powiat inowrocławski). Zaletą jest również niewielka odległość od Autostrady A1 (około 30 km).

Sieć dróg na terenie Miasta tworzą:

- droga krajowa nr 62,
- droga wojewódzka nr 266,
- 11 odcinków powiatowych,
- drogi gminne.



Ryc. 2. Miasto Radziejów na tle sieci komunikacyjnej

Źródło: www.bip.radziejow.pl

2.2. OCHRONA ŚRODOWISKA I INFRASTRUKTURA

2.2.1. Ochrona środowiska i użytkowanie gruntów

Według danych GUS za rok 2014, na analizowanym obszarze znajduje się 4,04 ha parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej oraz jeden cmentarz o powierzchni 3,70 ha.

Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem wynosi 0,7 %. Lesistość wynosi 6,9 %, co jest wynikiem znacznie niższym niż średnia wartość dla powiatu radziejowskiego i województwa kujawsko – pomorskiego.

Udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni opisywanego obszaru wynosi 57,8 %. Znaczna jest powierzchnia gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, które zajmują 32,2 % powierzchni jednostki. Udział gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych razem to 7,6 %.

Tabela 1. Użytkowanie gruntów na terenie Miasta Radziejów

Forma użytkowania	Powierzchnia (ha)	Udział %
powierzchnia ogółem	569	100,0
powierzchnia lądowa	566	99,5
użytki rolne razem	329	57,8
użytki rolne - grunty orne	288	50,6
użytki rolne - sady	2	0,4
użytki rolne - łąki trwałe	25	4,4
użytki rolne - pastwiska trwałe	4	0,7
użytki rolne - grunty rolne zabudowane	8	1,4
użytki rolne - grunty pod rowami	2	0,4
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	43	7,6
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - lasy	40	7,0
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - grunty zadrzewione i zakrzewione	3	0,5
grunty pod wodami razem	3	0,5
grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	1	0,2
grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	2	0,4
grunty zabudowane i zurbanizowane razem	183	32,2
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	75	13,2
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	6	1,1
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny inne zabudowane	48	8,4
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny zurbanizowane niezabudowane	4	0,7
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacji i wypoczynku	10	1,8
grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - drogi	40	7,0
nieużytki	11	1,9

Źródło: dane GUS, 2014

Na terenie Miasta Radziejów nie występują tereny objęte ochroną prawną ze względu na wysokie wartości przyrodnicze.

2.2.2. Infrastruktura

Biorąc pod uwagę wyposażenie w podstawową infrastrukturę komunalną należy podkreślić objęcie wszystkich mieszkańców siecią wodociągową. Mieszkańcy Miasta Radziejów zaopatrywani są w wodę do celów bytowych z ujęć komunalnych przy ulicy Brzeskiej i Szpitalnej. Eksploatacją sieci zajmuje się EMPEGIEK Sp. z o.o.

Nieco mniejszy jest dostęp do sieci kanalizacyjnej, który według danych GUS za rok 2014 wynosi 95,1 %. Ścieki komunalne z terenu analizowanej jednostki kierowane są do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Broniewku. Pozostali mieszkańcy korzystają z indywidualnych systemów zagospodarowania nieczystości ciekłych tj. 17 oczyszczalni przydomowych oraz 50 zbiorników bezodpływowych.

Niewielki jest natomiast udział osób korzystających z sieci gazowej, kształtujący się na poziomie zaledwie 10,1 %.

2.3. SPOŁECZEŃSTWO

2.3.1. Podstawowe dane demograficzne

Na podstawie danych Urzędu Miasta w ewidencji figuruje 5 992 osób, natomiast szczegółowe dane dotyczące struktury ludności zostaną przedstawione w oparciu o ewidencję samorządu terytorialnego. Jednak w niniejszym opracowaniu wskazane zostały również dane GUS. Jest to niezbędne do sporządzenia porównania z danymi dotyczącymi województwa kujawsko – pomorskiego i Polski.

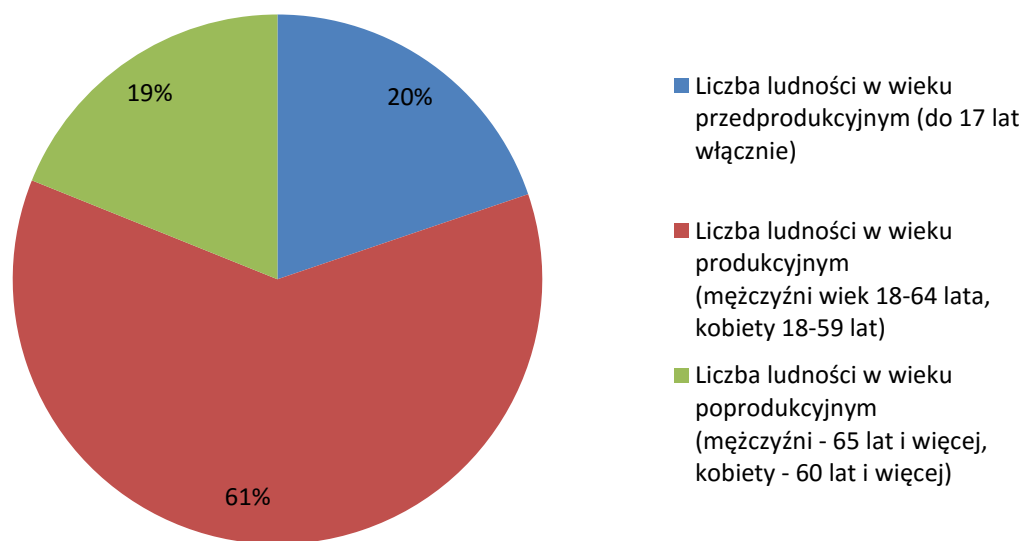
Liczba ludności zamieszkująca Miasto Radziejów wynosiła na koniec roku 2014, zgodnie z danymi GUS 5 749 osób. Od 2010 roku, kiedy liczba mieszkańców osiągnęła maksimum 5 937, obserwuje się tendencję spadkową w ogólniej licznie mieszkańców.

Zgodnie z danymi GUS wskaźnik zaludnienia w granicach administracyjnych analizowanej jednostki wynosi 1 010 osób/km² i jest znacznie wyższy niż średnia dla powiatu radziejowskiego (68 osób/km²), województwa kujawsko – pomorskiego (116 osób/km²). Średnia dla całej Polski wynosi 123 osoby/km². Porównanie wymienionych danych wyraźnie wskazuje na miejski charakter Radziejowa oraz potrzebę spojrzenia z tej perspektywy na występujące tu problemy demograficzne.

Przyrost naturalny na terenie Miasta Radziejów wynosi - 4,0 osoby na 1 000 ludności. Wartość ta dla całego województwa kujawsko – pomorskiego również jest ujemna jednak wynosi - 1,2 osoby na 1 000 ludności.

2.3.2. Struktura ekonomiczna ludności

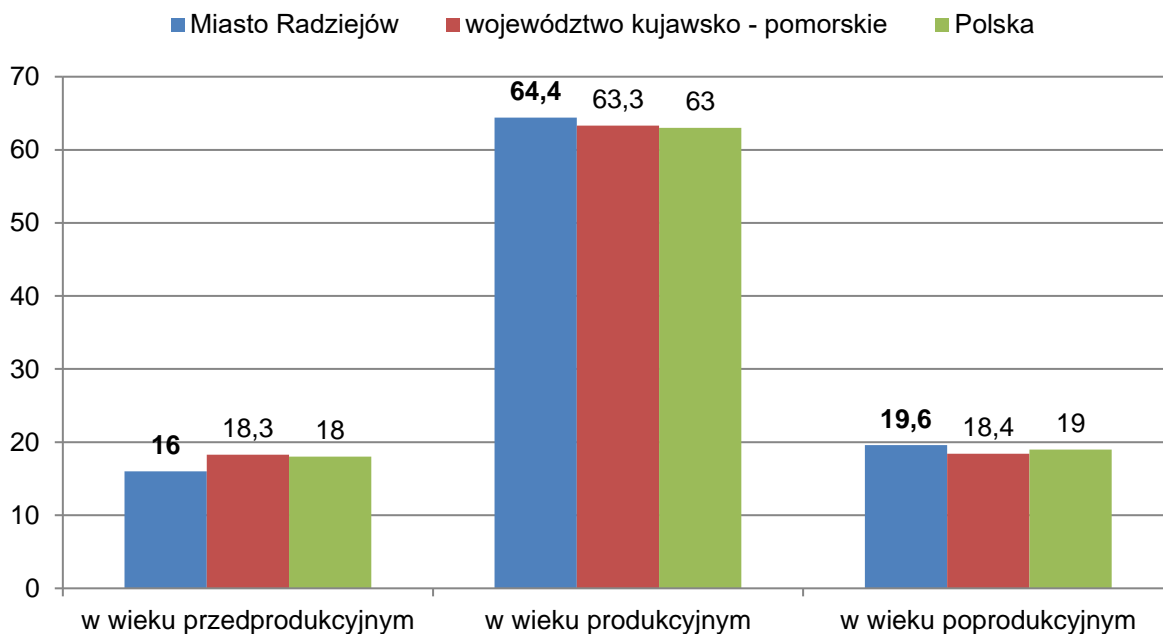
Według ewidencji ludności prowadzonej przez Urząd Miasta liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (do 17 lat włącznie) wynosi 1 186 osób. Najwięcej, bo 3 673 osób jest osób w wieku produkcyjnym, w tym kobiet: 1 725, a mężczyzn 1 948. Najmniejsza jest liczba ludności w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni - 65 lat i więcej, kobiety - 60 lat i więcej), tj. 1 133 osób. Strukturę ludności z podziałem na ułice przedstawiono w tabeli. Rycina przedstawia udział poszczególnych grup ekonomicznych ludności Miasta Radziejów.



Wykres 1. Udział poszczególnych grup ekonomicznych ludności Miasta Radziejów

Źródło: opracowanie własne

Na terenie Miasta Radziejów największy jest udział osób w wieku produkcyjnym i wynosi on 64,4 %. Udział osób w wieku przedprodukcyjnym wynosi 16,0 %, a osób w wieku poprodukcyjnym 19,6 %.



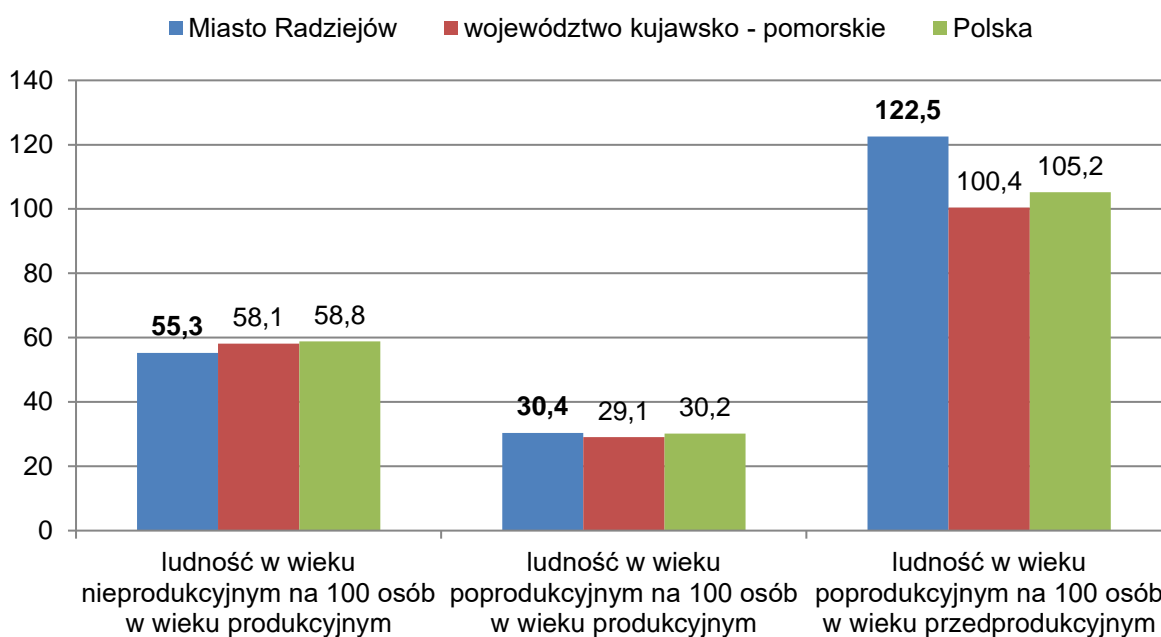
Wykres 2. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS za 2014

Dane o strukturze ekonomicznej ludności, według danych z 2014 roku pochodzących z GUS-u pozwalają na wyliczenie wskaźników obciążenia demograficznego i porównanie ich do danych dla województwa kujawsko – pomorskiego i Polski:

- Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym:

- wskaźnik dla Miasta Radziejów: 55,3,
- wskaźnik dla województwa kujawsko – pomorskiego: 58,1,
- wskaźnik dla Polski: 58,8.
- Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym:
 - wskaźnik dla Miasta Radziejów: 122,5,
 - wskaźnik dla województwa kujawsko – pomorskiego: 100,4,
 - wskaźnik dla Polski: 105,2.
- Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym:
 - wskaźnik dla Miasta Radziejów: 30,4,
 - wskaźnik dla województwa kujawsko – pomorskiego 29,1,
 - wskaźnik dla Polski: 30,2.



Wykres 3. Wskaźniki obciążenia demograficznego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS za 2014

Analiza przytoczonych danych wyraźnie pokazuje, że na terenie Miasta Radziejów w porównaniu do województwa i Polski znacznie bardziej pogłębione są negatywne procesy demograficzne ogólnie opisane jako starzenie się ludności. Nastąpiło wyraźne przesunięcie dużych grup ludności w kierunku starszych roczników, przy zmniejszającej się liczbie urodzeń. Według ogólnie przyjętych założeń trend ten będzie się utrzymywał poprzez wydłużanie się przeciętnej długości trwania życia oraz niski poziom dzietności. Jednocześnie zmiany te są zintensyfikowane przez zwiększoną emigrację młodych osób.

2.4. GOSPODARKA

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego dotyczących zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (stan na rok 2014), na terenie Miasta Radziejów działało 720 podmiotów gospodarczych.

Tabela 2. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji PKD

Sekcja	Ogółem Gmina
Ogółem	720
W sekcji A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo	12
W sekcji B - górnictwo i wydobywanie	1
W sekcji C - przetwórstwo przemysłowe	57
W sekcji D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	7
W sekcji E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	5
W sekcji F - budownictwo	85
W sekcji G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	230
W sekcji H – transport, gospodarka magazynowa	29
W sekcji I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	11
W sekcji J – informacja i komunikacja	17
W sekcji K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa	18
W sekcji L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	29
W sekcji M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	34
W sekcji N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	9
W sekcji O – administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	13
W sekcji P – edukacja	44
W sekcji Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna	48
W sekcji R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9
W sekcji S – pozostała działalność usługowa	62
W sekcji T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	

Źródło: GUS – Bank Danych Lokalnych (klasyfikacja PKD 2007)

Na terenie Miasta Radziejów najbardziej rozwiniętą działalnością gospodarczą jest handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Istotne znaczenie mają również takie działalności jak:

- budownictwo,
- pozostała działalność usługowa; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
- przetwórstwo przemysłowe.

2.5. ROLNICTWO

Istotną formą użytkowania terenu Miasta Radziejów jest użytkowanie rolnicze, gdyż użytki rolne zajmują około 57,8 % powierzchni analizowanej jednostki.

Zgodnie z danymi Powszechnego Spisu Rolnego (GUS, 2010) na terenie Miasta funkcjonuje 51 gospodarstw rolnych. Dominują gospodarstwa małe do 1 ha, których jest 13, co stanowi 25,5 % ogółu. Gospodarstwa o powierzchni co najmniej 15 ha stanowią tylko 11,8 % (6 gospodarstw). W powierzchni zasiewów dominują zboża. Struktura pogłowie zwierząt gospodarskich wskazuje na duży udział gospodarstw zajmujących się hodowlą trzody chlewnej i bydła.

2.6. TURYSTYKA I REKREACJA

Potencjał Miasta Radziejów opiera się przede wszystkim na walorach środowiska kulturowego.

Najstarsze informacje pisane na temat Radziejowa pochodzą z 1142 r. Prawa miejskie nadał Miastu książę kujawsko-łęczycki, Kazimierz, a potwierdził je 14 czerwca 1298 roku książę Królestwa Polskiego, późniejszy król Polski, Władysław Łokietek. Od XVI wieku Miasto było stałym miejscem obrad Sejmiku Kujawskiego dla dwóch województw: brzesko-kujawskiego i inowrocławskiego. Od wieków jest ono siedzibą sądów.

Do najważniejszych zabytków należą:

- klasztor Franciszkanów wraz z kościołem z 1331 r., ufundowany przez króla Władysława Łokietka, w podziękowaniu za zwycięską bitwę z Krzyżakami pod Płowcami,
- kościół farny pw. Najświętszej Marii Panny z 1331 r.,
- średniowieczna zabudowa miejska.

W Mieście swoją działalność prowadzą: Miejski i Powiatowy Dom Kultury, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Franciszka Becińskiego. Na stałe w życie kulturalne Miasta wpisały się ogólnopolskie konkursy - Literacki i Recytatorski im. Franciszka Becińskiego, cieszące się dużym uznaniem wśród twórców. Funkcjonują dwie szkoły podstawowe (w tym jedna specjalna), trzy gimnazja i przedszkole. Istnieją dwie szkoły ponadgimnazjalne - Zespół Szkół Mechanicznych i Liceum Ogólnokształcące, które między innymi od wielu lat organizuje Ogólnopolski Festiwal Piosenki Francuskiej oraz Szkoła Muzyczna I stopnia.

2.7. KULTURA

Potencjał kulturowy Miasta Radziejów wspierany jest poprzez działalność Radziejowskiego Domu Kultury oraz Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej im. Franciszka Becińskiego w Radziejowie.

Radziejowski Dom Kultury jest instytucją kultury propagującą działalność w zakresie kultury i animacji kultury. W jednostce kulturalnej posiadającej wyodrębniony budynek o powierzchni 734 m² zlokalizowana jest m.in. sala widowiskowa z 167 miejscami oraz 3 pracownie specjalistyczne: plastyczna, muzyczna i taneczna.

Główne formy działalności to imprezy cykliczne, imprezy masowe w tym inscenizacje historyczne, stałe formy stacjonarne, zajęcia w ferie i wakacje dla dzieci i młodzieży, imprezy okolicznościowe, turnieje, konkursy, warsztaty, występy, pokazy i inne.

Wśród stacjonarnych form pracy wyróżnić należy: formację tańca nowoczesnego „The Fresh”, grupę wokalną „Nasza Stacja Metro”, warsztaty plastyczne „Zróbmy sobie arcydziełko” czy zajęcia indywidualne z zakresu podstawy nauki gry na gitarze.

Organizowane są również festiwale i przeglądy, w tym m.in. Prezentacje Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej oraz Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy Kujawskiej im. Franciszka Becińskiego.

Spśród koncertów i występów przygotowanych przez Radziejowski Dom Kultury wymienić warto Konkurs Piosenek z okazji Dnia Kobiet, Konkurs Piosenek z okazji Dnia Matki, Konkurs Muzyki myśliwskiej, dworskiej i rozrywkowej, Koncerty Kolęd i Pastorałek. Znane są również imprezy okolicznościowe: Jarmark Bożonarodzeniowy, Jarmark Wielkanocny.

Mieszkańcy Miasta Radziejów mogą brać udział w licznie organizowanych konkursach, turniejach, zawodach, imprezach turystycznych i sportowo – rekreacyjnych, jak np. zawody wędkarskie, biegi na orientację, festyn pożarniczy, turniej tenisa stołowego, turniej bilardowy, turniej szachowy i warcabowy. Do najbardziej znanych imprez masowych należą: Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy i Dni Radziejowa – piknik rodzinny z występem gwiazdy.

Radziejowski Dom Kultury aktywnie działa również w ramach inscenizacji historycznych. Radziejowski Sejmik Szlachecki przybliży społeczeństwu rolę Radziejowa w okresie sejmików szlacheckich w latach 1515 - 1793 natomiast Jarmark Królewski jest imprezą miejską, która przybliży elementy średniowiecznego Radziejowa i okolic w przededniu bitwy pod Płowcami. Dużą popularnością cieszą się cykliczne wykłady historyczno – regionalne pt. Historia po sąsiedzku.

W zakresie potrzeb i planów Radziejowskiego Domu Kultury niezbędnym dla lepszego spełnienia potrzeb dla lokalnej społeczności jest remont sali widowiskowej. Konieczna jest wymiana podłogi na widowni i scenie, wymiana starych, zniszczonych foteli, wymiana oświetlenia i sieci grzewczej na widowni i scenie, wymiana instalacji elektrycznej i zakup specjalistycznego oświetlenia. Planowana jest wymiana ogrzewania w całym budynku oraz wymiana krzesel i stolików w pomieszczeniach oraz zakup krzesel konferencyjnych.

Radziejowski Dom Kultury planuje rozszerzyć ofertę działań kulturalnych o warsztaty dla „młodych” adeptów rycerstwa. W związku z coraz większym zainteresowaniem inscenizacją Sejmików Szlacheckich i Jarmarkiem Królewskim pojawiła się konieczność zakupu strojów, obuwia i rekwizytów: np. szable i miecze. Potrzebne są również stroje dla grupy tanecznej cieszącej się dużą popularnością wśród dzieci i młodzieży oraz dla odnoszącej sukcesy w regionie i kraju grupy wokalnej „Nasza Stacja Metro”.

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Franciszka Becińskiego w Radziejowie zlokalizowana jest w ul. Objezdnej 33. Stan księgozbioru wymienionej placówki według stanu na koniec roku 2015 wyniósł 55 506 woluminów. Ilość wypożyczeń wyniosła 37 098 woluminów, w tym 30 747 woluminów na zewnątrz oraz 6 351 woluminów na miejscu.

Wśród form aktywizowania młodzieży wymienić należy konkursy, spotkania autorskie, prelekcje, lekcje biblioteczne, wystawy czy udział w Dyskusyjnym Klubie Książki. Zgodnie z danymi Dyrektor Biblioteki ilość imprez w 2015 r. wyniosła 22, natomiast ilość korzystających to 4 977 osób.

Okolo 50 % księgozbioru wprowadzona jest do Bazy – katalog on-line poprzez System Biblioteczny MAK+. W dniu 1 lutego 2016 r. został złożony wniosek na modernizację infrastruktury Biblioteki w tym systemie komputerowego Biblioteka zdigitalizuje zbiór regionalny, tj. publikacje na temat Radziejowa oraz dokumenty życia społecznego.

W celu realizacji potrzeb inwestycyjnych został złożony wniosek w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa – Priorytet II – Infrastruktura Bibliotek na lata 2016 – 2020. Koszt zadania według zapotrzebowania i zakupionych projektów wynosi 1 553 564,00 zł.

III. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI – SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA REWITALIZACJI, WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZONEJ REWITALIZACJI

W niniejszym rozdziale przedstawiono wyniki szczegółowej diagnozy przeprowadzonej w celu wydzielenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, które to obszary zostały ustanowione na mocy Uchwały Rady Miasta Radziejów nr XIII/97/2016 z dnia 29 czerwca 2016 r. Przedstawiono również wizję obszaru po przeprowadzonej rewitalizacji. Wyznaczono cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań eliminujące lub ograniczające negatywne zjawiska o charakterze społecznym, jak i również gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym wykazane w diagnozie na obszarze rewitalizacji. Każdy z celów opisano za pomocą kwantyfikowalnych wskaźników bazowych i docelowych.

3.1. UPROSZCZONA DIAGNOZA

Obszar zdegradowany to obszar na którym wykazano stan kryzysowy, spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Skale tych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju przypisane do ww. sfer, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

Wyznaczanie obszaru zdegradowanego na terenie małych miast będzie się odbywać poprzez podział miasta na tzw. jednostki struktury przestrzeni miejskiej. Na terenie Miasta Radziejów nie występują dzielnice, wobec czego podział na wydzielone jednostki strukturalne wydaje się najbardziej odpowiedni. Wyznaczono jedenaście jednostek strukturalnych, dla których przeprowadzono analizy niezbędne do opracowania diagnozy (opis wykaz jednostek strukturalnych zawarty został w podrozdziale 3.2.2. Analiza wskaźnikowa – wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji).

Do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji zastosowano zasadę zaproponowaną w „Zasadach programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020” mówiącą, że za obszar zdegradowany mogą zostać uznane jednostki strukturalne, w których co najmniej 2 z 4 wybranych wskaźników (w tym co najmniej jeden ze sfery społecznej) przyjmują wartości

mniej korzystne od średnich wartości dla Miasta. W przypadku Miasta Radziejów przyjęto zasadę wyboru tych jednostek strukturalnych, dla których 3 wybrane wskaźniki ze sfery społecznej są mniej korzystne niż wartość średnia dla Miasta Radziejów i jednocześnie obszar spełnia kryterium problemów środowiskowych

Analizy wskaźnikowe przeprowadzono w odniesieniu do wskaźników zaproponowanych w ZPPR. W sferze społecznej znalazło się 6 wskaźników, a dodatkowo analizie poddano po jednym wskaźniku ze sfer: środowiskowej i infrastrukturalnej. Diagnoza odniosła się również do innych zagadnień w sferze społecznej w sposób bardziej ogólny. Podjęto również próbę charakterystyki sfery gospodarczej badając klimat aktywności zawodowej.

Sfera społeczna

Występowanie i skala negatywnych zjawisk społecznych została zbadana pod kątem:

- zaawansowanego procesu starzenia się ludności,
- problemów rynku pracy,
- samowystarczalności ekonomicznej ludności i gospodarstw domowych

W zakresie zaawansowania procesu starzenia się ludności zbadano:

- udział (%) ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem,
- stosunek (udział %) ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym.

Odsetek ludności w wieku produkcyjnym w ogóle mieszkańców Miasta Radziejów jest stosunkowo wysoki i wynosi 18,9 %. Wyniki gorsze od średniej wartości dla gminy uzyskały cztery jednostki strukturalne, Obszary nr: 3, 5, 7, 8. Wyniki drugiego z ww. wskaźników, są podobne i negatywne wartości wykazano dla tych samych obszarów i obszaru nr 10. Dane wskaźniki odnoszą się do tej samej cechy, dlatego należy zastosować się do macierzy wykluczeń opisanej w ZPPR i wybrać do dalszej analizy tylko jeden z podanych wskaźników.

Problemy rynku pracy zostały wykazane na podstawie wskaźników:

- udział (%) bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze,
- stosunek (udział %) bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze,
- udział (%) bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze.

Średnia wartość dla gminy pierwszego z wymienionych wskaźników wyniosła 12,4 %. Gorsze wartości osiągnęły 4 jednostki (Obszary: 4, 7, 10 i 11). Kolejne dwa wskaźniki odnosiły się do bezrobocia długotrwałego. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze dla całego miasta wyniósł 5,7 %. Gorsza sytuacja została zbadana na 3 obszarach: 7, 10, 11. Natomiast udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy 24 miesiące i dłużej wyniósł aż 28,4 % w stosunku do ogółu bezrobotnych w Mieście. Najgorsza sytuacja została wykazana w pięciu jednostkach (Obszary: 4, 6, 7, 9, 11). Dwa wskaźniki dotyczące się do bezrobocia długotrwałego odnoszą się do tej samej cechy, dlatego zgodnie z zasadami ZPPR należy zastosować macierzy wykluczeń wskaźników i dokonać wyboru jednego z niniejszych wskaźników.

Samowystarczalność ekonomiczna ludności i gospodarstw domowych została zbadana z pomocą wskaźników:

- udział (%) osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem.

Wartość średnia dla Miasta Radziejów liczby osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem wynosi 8 %. Gorsze wartości uzyskały cztery jednostki strukturalne (Obszary; 4, 5, 7, 11).

Dodatkowo należy podkreślić, że diagnoza odnosi się również do innych zagadnień w sferze społecznej w sposób bardziej ogólny. Na podstawie zebranych danych opisano:

- skuteczność kształcenia dzieci na poziomie podstawowym,
- aktywność edukacyjną młodzieży w wieku 13-18 lat,
- stan bezpieczeństwa na terenie Miasta.

W związku z powyższym wysoka koncentracja negatywnych zjawisk ze sfery społecznej występuje w następujących jednostkach strukturalnych: 4, 5, 7, 10, 11.

Sfera środowiskowa

W zakresie przyrodniczych warunków lokalnej egzystencji przedstawiono udział (%) gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru. Średnia wartość wskaźnika dla Miasta Radziejów szacuje się na poziomie 56 %, natomiast wartość poniżej średniej osiągnęło aż 8 jednostek (Obszary: 1, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11). Średnia wartość dla Miasta była by znacznie wyższa, gdyby nie fakt istnienia lokalnych kotłowni gazowych zaopatrujących w ciepło m.in. budynki wielorodzinne przy ulicy Objezdnej, Polnej, Marii Dąbrowskiej, Kujawskiej, Działkowej czy Szpitalnej.

Sfera infrastrukturalna

W celu oceny elementarnego zagospodarowania w instalacje techniczne i stanu technicznego budynków do analizy zebrano dane dotyczące wieku budynków i budowli położonych na terenie Miasta, jak również dane z wizji terenowej wskazujące na aspekt funkcjonalności użytkowania lokali mieszkaniowych i usługowych. Dane zebrane podczas inwentaryzacji terenowej na potrzeby opracowania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Radziejów są rzetelne i obejmują swym zakresem dużą grupę zagadnień. Wobec tego możliwe było odniesienie się do wskaźnika:

- liczba budynków, budowli, których stan konstrukcji ogranicza lub uniemożliwia ich użytkowanie względem ogółu tych obiektów danego obszaru.

W wyniku analizy wykazano, że obszar centrum obejmujący zabudowę przedwojenną cechuje się występowaniem problemów w zakresie elementarnego zagospodarowania w instalacje techniczne, a stan techniczny budynków i budowli jest znacznie gorszy niż w pozostałej części Miasta.

3.2. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

3.2.1. Podstawa prawna i wytyczne niezbędne do delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji

Przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji jest jednym z zadań własnych gminy, i jeżeli gmina zamierza je realizować jest zobowiązana do przeprowadzenia w pierwszej kolejności szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji. W toku opisywanej procedury obejmującej analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów wyznacza obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji, które są głównym przedmiotem działań GPR.

Obszar zdegradowany i rewitalizacji wyznacza się w drodze uchwały z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Obszar gminy, który znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk **społecznych** (bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym) i występowania ponadto co najmniej jednego z negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw,
- środowiskowych – przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
- przestrzenno-funkcjonalnych – wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych,
- technicznych – degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających korzystanie efektywnie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska,

można wyznaczyć jako obszar zdegradowany.

Obszar zdegradowany może zostać podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk. Natomiast **obszar rewitalizacji** to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym ze względu na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20 % powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30 % liczby mieszkańców gminy. Może zostać podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji został podjęty Uchwałą Rady Miasta Radziejów na podstawie wniosku o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. We wniosku została zawarta szczegółowa diagnoza potwierdzająca spełnienie przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczenia oraz mapa w skali 1:5000 zawierająca wskazanie granic tych obszarów, sporządzonej z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne

i kartograficzne (Dz. U. z 2015 r. poz. 520, z późn. zm.). Dana uchwała stanowi akt prawa miejscowego.

Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji została opracowana w zgodzie z przepisami zawartymi w Ustawie z dnia 9 października 2015 o rewitalizacji (Dz. U. 2015 poz. 1777), jak i „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020” Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 r. (MliR/H 2014-2020/20(01)/07/2015). Niniejsza diagnoza nawiązuje również do ZPPR w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 (Toruń, 27 stycznia 2016 r.).

3.2.2. Analiza wskaźnikowa – wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Dla potrzeb opracowania diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, na cele sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów określono listę potencjalnych wskaźników, które służą przedstawieniu przestrzennego zróżnicowania Miasta Radziejów. Wskaźniki odnoszą się do cech wskazujących na kumulację negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno – funkcjonalnych i technicznych.

Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 (Toruń, 4 maja 2016 r.) określają dokładnie delimitację obszaru zdegradowanego na obszarach małych miast. Odbyna się ona poprzez wytyczenie obszarów wykazujących stan kryzysowy. Ze względu na fakt, że na terenie Miasta Radziejów nie wydzielono trwale dzielnic lub innych jednostek struktury miejskiej dla potrzeb analizy wskaźnikowej posłużono się podziałem na jednostki strukturalne. Wydzielono 11 jednostek strukturalnych, przy czym przywiązano dużą wagę do tego, by cechowały się one wewnętrzną spójnością. Każda z wydzielonych jednostek obejmuje obszar o podobnych cechach zabudowy, struktury użytkowania terenu i pełnionych funkcji. Obszary grupowano w ten sposób, by diagnozowane problemy wyróżniły dany obszar spośród innych. Jednostki określono również zgodnie z zasadą, że żadna z nich nie może zajmować więcej niż 20 % powierzchni i nie może jej zamieszkiwać więcej niż 30 % ogółu ludności miasta.

Wykaz wydzielonych jednostek strukturalnych według udziału liczby ludności i zajmowanej powierzchni przedstawiono w formie tabelarycznej.

Tabela 3. Wykaz wydzielonych jednostek strukturalnych według udziału liczby ludności i zajmowanej powierzchni

Lp.	Nazwa wydzielonej jednostki strukturalnej wraz z podaniem lokalizacji	Liczba mieszkańców ogółem / udział % w ogólnej liczbie mieszkańców	Udział procentowy powierzchni jednostki strukturalnej w powierzchni ogółem Miasta Radziejów
1	Obszar nr 1. Ulice: Cypriana K. Norwida, Edwarda Stachury, Franciszka Becińskiego, Juliana Tuwima, Konstantego I. Gałczyńskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Władysława Broniewskiego	228 osób 3,8 %	0,9 %

Lp.	Nazwa wydzielonej jednostki strukturalnej wraz z podaniem lokalizacji	Liczba mieszkańców ogółem / udział % w ogólnej liczbie mieszkańców	Udział procentowy powierzchni jednostki strukturalnej w powierzchni ogółem Miasta Radziejów
2	Obszar nr 2. Ulica Szpitalna	412 osób 6,9 %	15,7 %
3	Obszar nr 3. Ulice: Sportowa, Szybka, Ppłk Antoniego Iglewskiego	154 osób 2,6 %	19,8 %
4	Obszar nr 4. Ulice: Armii Krajowej, Kujawska	113 osób 1,9 %	17,8 %
5	Obszar nr 5. Ulice: Brzeska, Komunalna, Rolnicza	269 osób 4,5 %	12,9 %
6	Obszar nr 6. Ulice: Fryderyka Chopina, Ignacego Paderewskiego, Józefa Górczyńskiego, Kazimierza Wielkiego, Księdza Jana Wieczorka, Płowiecka, Stanisława Moniuszki	231 osób 3,9 %	7,8 %
7	Obszar nr 7. Ulice: Marii Dąbrowskiej, bloki przy Objezdnej, Polna	1 159 osób 19,3 %	1,8 %
8	Obszar nr 8. Ulice: Chabrowa, Kasprowicza, Kruszwicka, Kwiatowa, Łąkowa, Mickiewicza, Parkowa, Prusa, Słowackiego, Zawadzkiego, Zielona, Żytunia	767 osób 12,8 %	3,9 %
9	Obszar nr 9. Ulice: 1 Maja, Bema, Działkowa, Mirosławskiego, Langiewicza, Piastowska, Słoneczna, Władysława Łokietka	719 osób 12,0 %	8,8 %
10	Obszar nr 10. Ulice: 20 Stycznia, Leśna, Ogrodowa, Sosnowa, Średnia	288 osób 4,8 %	0,9 %
11	Obszar nr 11. Rynek wraz z przyległymi ulicami, tj. 9 Maja, Cicha, Dolna, Franciszkańska, Kilińskiego, Kościuszki, Krótka, Miodowa, Młynarska, Niska, Objezdna (pozostałe numery), Ojca Św. Jana Pawła II, Okrzei, Piaskowa, Podgórna, Puławskiego, Rzemieślnicza, Stroma, Szewska, Szkolna, Targowa, Toruńska, Wąska, Wiatraczny Stok, Wyzwolenia, Zachodnia, Zakątna, Zamkowa, Żwirna	1 652 osób 27,6 %	9,7 %
SUMA		5 992 osób 100 %	100,0 %

Źródło: opracowanie własne

Do analizy jednostki strukturalnej należy wybrać 4 wskaźniki z listy wskaźników stanu kryzysowego dla małych miast lub 4 wskaźniki, z których co najmniej 2 będą z listy wskaźników stanu kryzysowego, a pozostałe będą autorskimi wskaźnikami Miasta. Przynajmniej jeden wybrany wskaźnik musi dotyczyć sfery społecznej, w zakresie o którym mowa w definicji stanu kryzysowego. Wykaz wskaźników przedstawionych w ZPPR został przedstawiony w poniższej tabeli. Na pomarańczowo podkreślono wskaźniki odnoszące się do małych miast.

Tabela 4. Lista wskaźników dla ujawnienia stanu kryzysowego w ustalonych obszarach analizy

Cechy szczegółowe sfery	Nr	Wskaźniki wymiennie ujmujące stan cechy w wyznaczonym obszarze	Poziomy dla których wskaźnik może być wykorzystany dla potrzeb delimitacji
Sfera społeczna			
Zaawansowanie procesu starzenia się ludności (wybór)	1	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	– duże miasta – małe miasta – obszary wiejskie

Cechy szczegółowe sfery	Nr	Wskaźniki wymiennie ujmujące stan cechy w wyznaczonym obszarze	Poziomy dla których wskaźnik może być wykorzystany dla potrzeb delimitacji
1 wskaźnika pomiędzy 1 i 2)	2	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	– duże miasta – małe miasta – obszary wiejskie
Problemy rynku pracy (wybór między wskaźnikami nr 4 i 5)	3	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	– duże miasta – małe miasta – obszary wiejskie
	4	Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	– duże miasta – małe miasta – obszary wiejskie
	5	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	– duże miasta – małe miasta – obszary wiejskie
Samowystarczalność ekonomiczna ludności i gospodarstw domowych (wybór między wskaźnikami nr 6 i 7)	6	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	– duże miasta – małe miasta – obszary wiejskie
	7	Udział gospodarstw domowych - stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem na danym obszarze	– duże miasta – małe miasta – obszary wiejskie
	8	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	– duże miasta – małe miasta – obszary wiejskie
Niezależność, samodzielność rodzin w zakresie opieki nad dziećmi	9	Udział rodzin formalnie uznanych za niezdolne do opieki nad dziećmi względem ogółu rodzin na danym obszarze	– duże miasta – małe miasta
Wychowywanie i edukacja przedszkolna dzieci w wieku 3-5 lat	10	Odsetek dzieci zamieszkujących dany obszar w wieku 3-5 lat, objętych wychowaniem przedszkolnym	– duże miasta – małe miasta
Skuteczność kształcenia dzieci na poziomie podstawowym Aktywność edukacyjna młodzieży w wieku 13-18 lat (wybór między wskaźnikami nr 11 i 12)	11	Wynik średni sprawdzianu szóstoklasistów (w placówkach działających na danym obszarze)	– duże miasta – małe miasta
	12	Wynik średni egzaminu gimnazjalnego (w placówkach działających na danym obszarze)	– duże miasta – małe miasta
	13	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia (wg kryterium szczegółowego)	– obszary wiejskie
	14	Udział młodzieży w wieku 13-18 lat kończących przedwcześnie edukację szkolną (wskaźnik należy odnieść albo do liczby młodzieży w tym wieku na danym obszarze albo do uczniów szkół działających na danym obszarze)	– duże miasta
Bezpieczeństwo funkcjonowania rodzin, porządek publiczny (wybór jednego wskaźnika spośród 15, 16, 17, 18)	15	Stosunek interwencji służb porządkowych (policji, straży) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych na danym obszarze	– duże miasta – małe miasta – obszary wiejskie
Zagrożenie przestępczością, w tym wśród młodocianych	16	Wskaźnik przestępstw kryminalnych (popołnionych na danym obszarze) na 1000 mieszkańców	– duże miasta – obszary wiejskie
	17	Stosunek wykroczeń (także przestępstw)	– duże miasta

Cechy szczegółowe sfery	Nr	Wskaźniki wymiennie ujmujące stan cechy w wyznaczonym obszarze	Poziomy dla których wskaźnik może być wykorzystany dla potrzeb delimitacji
(wybór jednego wskaźnika spośród 15,16, 17, 18)		młodzieży 13-18 lat odnotowanych przez służby porządkowe względem ogółu młodzieży w tym przedziale wieku na danym obszarze	– małe miasta – obszary wiejskie
	18	Liczba przestępstw młodocianych (popelnionych na danym obszarze) na 1000 mieszkańców	– duże miasta – obszary wiejskie
Sfera gospodarcza			
Klimat aktywności gospodarczej	19	Wskaźnik dynamiki liczby podmiotów gospodarczych na danym obszarze w okresie minionych 10 lat (ujawnienie tendencji regresu lub stagnacji)	– duże miasta – małe miasta
	20	Wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym na danym obszarze	– duże miasta – małe miasta
Sfera przestrzenno - funkcjonalna			
Sposób użytkowania terenów	21	Udział przestrzeni zdegradowanej w powierzchni ogólnej danego obszaru	– duże miasta – małe miasta – obszary wiejskie
Sfera środowiskowa			
Przyrodnicze warunki lokalnej egzystencji (w przypadku wyboru wskaźnika nr 22 lub 23 nie stosuje się wskaźnika nr 24)	22	Udział gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru	– duże miasta – małe miasta
	23	Udział nieruchomości budowlanych zbierających ścieki sanitarne w zbiornikach wybieralnych (inaczej w szambach) względem ogółu nieruchomości danego obszaru	– duże miasta – małe miasta
Sfera infrastrukturalna			
Elementarne zagospodarowanie w instalacje techniczne, stan techniczny budynków (w przypadku wyboru wskaźnika nr 24 nie stosuje się wskaźnika nr 22 i 23)	24	Udział budynków podłączonych do sieci: wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, gazowej, (podłączonych do zbiorczej sieci ciepłowniczej, sieci teleinformatycznej itp.) względem ogółu budynków danego obszaru	– duże miasta – małe miasta
	25	Liczba budynków, budowli, których stan konstrukcji ogranicza lub uniemożliwia ich użytkowanie względem ogółu tych obiektów danego obszaru	– duże miasta – małe miasta – obszary wiejskie

Źródło: Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020

Za obszar zdegradowany można także zaliczyć jednostki strukturalne, w których zamierza się dokonać adaptacji przestrzeni zdegradowanych na cele aktywizacji społecznej pod warunkiem jednoczesnego spełniania poniższych kryteriów a-c lub c-e w jednostce strukturalnej:

- a) występowanie w niej przestrzeni zdegradowanej, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego,
- b) w odległości 1,0 km od granic przestrzeni zdegradowanej, którą zamierza się adaptować, liczonej wzdłuż dróg publicznych i publicznych ciągów pieszych i pieszojezdnych brak publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej. Wyjątek stanowi jednak sytuacja, w której uzasadniona i planowana interwencja miałyby dotyczyć utworzenia infrastruktury komplementarnej wobec już istniejącej lub – bezpośrednio rozszerzającej (poprzez adaptację istniejących budynków) możliwości

- lokalowe infrastruktury już istniejącej lub – należącej do tej samej kategorii oraz umożliwiającej realizację zadań / aktywności tego samego rodzaju, jeśli zapotrzebowanie społeczne przekracza możliwości infrastruktury już istniejącej lub – zastępującej infrastrukturę tego samego rodzaju likwidowaną ze względu na stan wyeksploatowania, brak funkcjonalności, niespełnianie warunków bezpieczeństwa, to wówczas nie jest konieczne spełnienie wspomnianego warunku odległości 1,0 km.,
- c) stwierdzenie przynajmniej 1 problemu społecznego (w oparciu o wartość wskaźnika społecznego dla obszaru małych miast, negatywnie odbiegającego od średniej dla Miasta),
 - d) występowanie w jednostce strukturalnej przestrzeni zdegradowanej, która może być zaadaptowana do celów rozwoju gospodarczego,
 - e) występowanie zarejestrowanych osób bezrobotnych na terenie Miasta.

Diagnozę obszaru zdegradowanego przeprowadzono w oparciu o wybrane wskaźniki z listy przedstawionej w ZPPR. Wybrano 6 wskaźników społecznych i po jednym wskaźniku ze stref: środowiskowej i infrastrukturalnej.

Dodatkowo należy podkreślić, że niniejszy diagnoza odnosi się również do innych zagadnień w sferze społecznej w sposób bardziej ogólny. Na podstawie zebranych danych opisano:

- skuteczność kształcenia dzieci na poziomie podstawowym,
- aktywność edukacyjną młodzieży w wieku 13-18 lat,
- stan bezpieczeństwa na terenie Miasta.

Dzięki pozyskanym danym na poziomie całej opisywanej jednostki podjęto również próbę charakterystyki sfery gospodarczej i ujmując bardziej szczegółowo – klimat aktywności gospodarczej.

SFERA SPOŁECZNA

W sferze społecznej zbadano negatywne zjawiska pod kątem zaawansowania procesu starzenia się ludności, problemów rynku pracy i samowystarczalności ekonomicznej ludności i gospodarstw domowych. Do analizy wybrano łącznie sześć wskaźników celem wykazania jednostek z najwyższą koncentracją problemów społecznych. Wybrane wskaźniki:

- W zakresie zaawansowania procesu starzenia się ludności:
 - udział (%) ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem,
 - stosunek (udział %) ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym.
- W zakresie problemów rynku pracy na terenie Miasta Radziejów przeanalizowano:
 - udział (%) bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze,
 - stosunek (udział %) bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze,
 - udział (%) bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze.
- W zakresie samowystarczalności ekonomicznej ludności i gospodarstw domowych na terenie Miasta Radziejów analizie poddano

- udział (%) osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem.

SFERA ŚRODOWISKOWA

W zakresie przyrodniczych warunków lokalnej egzystencji przedstawiono udział (%) gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru.

SFERA INFRASTRUKTURALNA

W celu oceny elementarnego zagospodarowania w instalacje techniczne i stanu technicznego budynków do analizy zebrano dane dotyczące wieku budynków i budowli położonych na terenie Miasta Radziejów jak również dane z wizji terenowej wskazujące na aspekt funkcjonalności użytkowania lokali mieszkaniowych i usługowych. Dane zebrane podczas inwentaryzacji terenowej na potrzeby opracowania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Radziejów są rzetelne i obejmują swym zakresem dużą grupę zagadnień. Wobec tego możliwe było odniesienie się do wskaźnika „liczba budynków, budowli, których stan konstrukcji ogranicza lub uniemożliwia ich użytkowanie względem ogółu tych obiektów danego obszaru”.

W tabeli przedstawiono podsumowanie analizy wskaźnikowej na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów. Spośród przeanalizowanych wskaźników społecznych uwzględniono 3, oraz dodatkowo jeden wskaźnik ze sfery środowiskowej, które posłużyły do delimitacji obszaru zdegradowanego. Taki dobór wskaźników jest zgodny z założeniami zawartymi w ZPPR. Kolorem niebieskim oznaczono wartości mniej korzystne niż średnia wartość dla Miasta.

Tabela 5. Wskaźniki uwzględnione do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów

Nr wskaźnika		3	5	6	22
Lp.	Nazwa wydzielonej jednostki strukturalnej wraz z podaniem lokalizacji	Udział (%) bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Udział (%) bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział (%) osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	Udział (%) gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru
1	Obszar nr 1. Ulice: Cypriana K. Norwida, Edwarda Stachury, Franciszka Becińskiego, Juliana Tuwima, Konstantego I. Gałczyńskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Władysława	5,3	22,2	6,6	94

Nr wskaźnika		3	5	6	22
Lp.	Nazwa wydzielonej jednostki strukturalnej wraz z podaniem lokalizacji	Udział (%) bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Udział (%) bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział (%) osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	Udział (%) gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinyowych względem ogółu gospodarstw domowych danego obszaru
	Broniewskiego				
2	Obszar nr 2. Ulica Szpitalna	8,0	13,6	4,6	<1
3	Obszar nr 3. Ulice: Sportowa, Szybka, Ppłk Antoniego Iglewskiego	11,9	20,0	5,8	97
4	Obszar nr 4. Ulice: Armii Krajowej, Kujawska	14,4	30,8	32,7	23
5	Obszar nr 5. Ulice: Brzeska, Komunalna, Rolnicza	11,9	26,3	8,2	85
6	Obszar nr 6. Ulice: Fryderyka Chopina, Ignacego Paderewskiego, Józefa Górczyńskiego, Kazimierza Wielkiego, Księdza Jana Wieczorka, Płowiecka, Stanisława Moniuszki	4,4	42,9	1,7	77
7	Obszar nr 7. Ulice: Marii Dąbrowskiej, bloki przy Objezdnej, Polna	12,9	31,0	8,3	<1
8	Obszar nr 8. Ulice: Chabrowa, Kasprowicza, Kruszwicka, Kwiatowa, Łąkowa, Mickiewicza, Parkowa, Prusa, Słowackiego, Zawadzkiego, Zielona, Żytnia	11,3	25,5	2,7	85
9	Obszar nr 9. Ulice: 1 Maja, Bema, Działkowa, Mirosławskiego, Langiewicza, Piastowska, Słoneczna, Władysława Łokietka	11,4	34,0	5,4	98
10	Obszar nr 10. Ulice: 20 Stycznia, Leśna, Ogrodowa, Sosnowa, Średnia	13,3	27,3	6,3	97
11	Obszar nr 11. Rynek wraz z przyległymi ulicami, tj. 9 Maja, Cicha, Dolna, Franciszkańska, Kilińskiego, Kościuszki, Krótka, Miodowa, Młynarska, Niska, Objezdna (pozostałe numery), Ojca Św. Jana Pawła II, Okrzei, Piaskowa, Podgórna, Puławskiego, Rzemieślnicza, Stroma, Szewska, Szkolna, Targowa, Toruńska, Wąska, Wiatraczny Stok, Wyzwolenia, Zachodnia, Zakątna, Zamkowa, Żwirna	16,8	28,7	12,2	82
SUMA		12,4	28,4	8,0	56

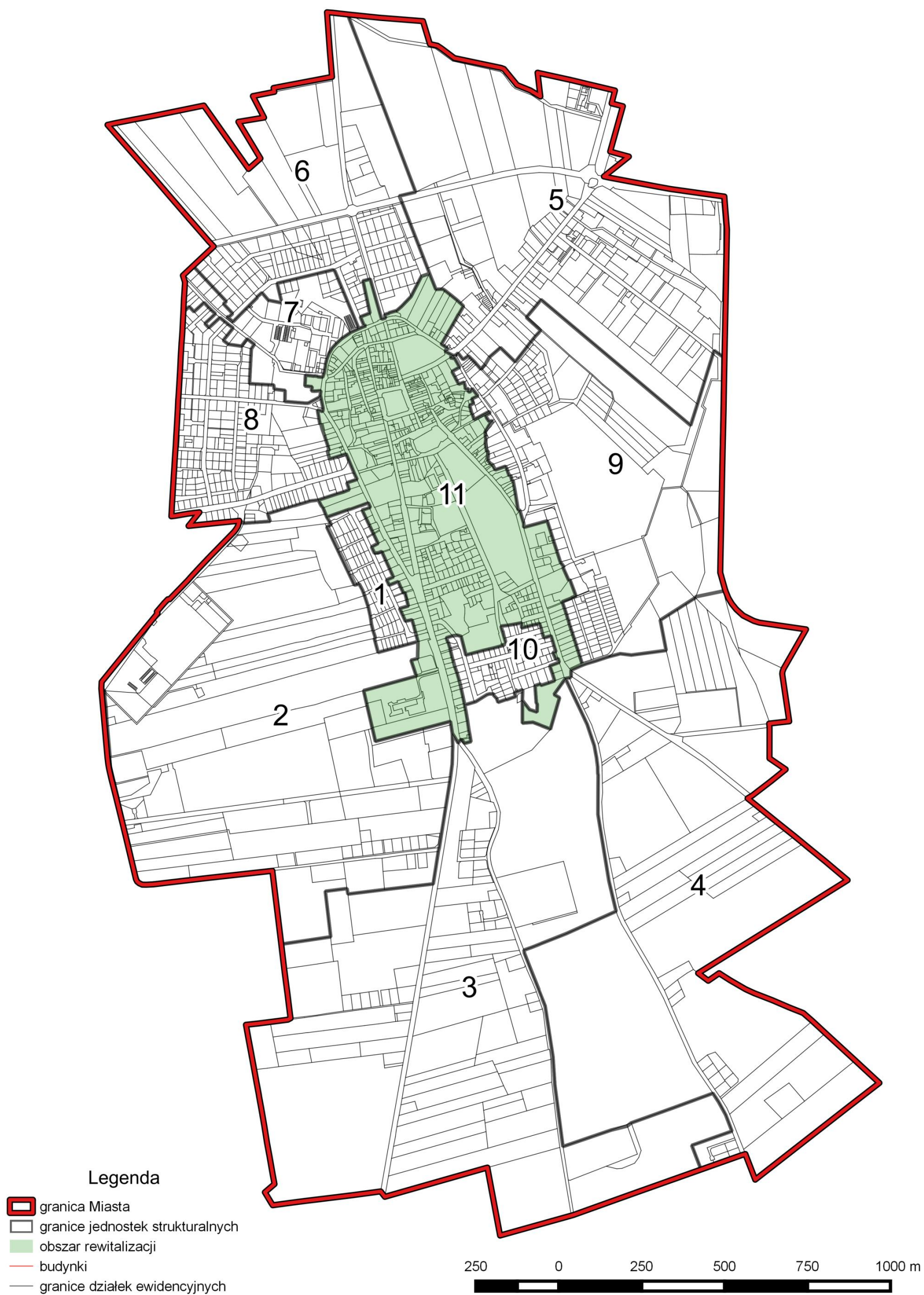
Źródło: Opracowanie własne na podstawie zebranych danych

W wyniku przeprowadzonej analizy tylko jedna jednostka strukturalna spełniła kryterium występowania trzech wartości wybranych wskaźników ze strefy społecznej przyjmujących wartości mniej korzystne niż średnia dla całego miasta Radziejów. Dodatkowo wartość wskaźnika strefy środowiskowej również jest mniej korzystna niż średnia. Jest to Obszar nr 11 obejmujący Rynek wraz z przyległymi ulicami.

Podsumowując wybrana jednostka została uznana za **obszar zdegradowany**. Natomiast obszarem rewitalizacji może zostać obszar zdegradowany w całości lub jego część jeśli łącznie nie przekracza 20 % powierzchni gminy oraz 30% jej ludności. Wydzielony obszar zdegradowany zajmuje 9,7 % powierzchni Miasta Radziejów, a także jest zamieszkały przez 28% ogółu mieszkańców (1 652 osoby). W związku z powyższym za **obszar rewitalizacji** został uznany cały Obszar nr 11. Rynek wraz z przyległymi ulicami, tj. 9 Maja, Cicha, Dolna, Franciszkańska, Kilińskiego, Kościuszki, Krótka, Miodowa, Młynarska, Niska, Objezdna (pozostałe numery), Ojca Św. Jana Pawła II, Okrzei, Piaskowa, Podgórna, Puławskiego, Rzemieślnicza, Stroma, Szewska, Szkolna, Targowa, Toruńska, Wąska, Wiatraczny Stok, Wyzwolenia, Zachodnia, Zakątna, Zamkowa, Żwirna zgodnie z granicami wyznaczonymi na **rycinie nr 2**.

Delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji została przeprowadzona zgodnie z zasadami określonymi w ZPPR i Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

Szczegółowo opisany proces wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji został zawarty w diagnozie która stanowi załącznik do Uchwały Rady Miasta nr XIII/97/2016 z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie ustanowienia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.



Ryc. 2. Obszar rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów
 Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych

3.3. WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZONEJ REWITALIZACJI

Wizja stanu obszaru rewitalizacji odpowiada na pytania dotyczące stanu docelowego do, którego dąży się w wyniku działań rewitalizacyjnych:

- Co chcemy osiągnąć?
- Do jakiego stanu rozwoju obszarów zdegradowanych dążymy?

Wizja przedstawia stan docelowy obszaru rewitalizacji objętego GPR. Stanowi również motywację do działania dla wszystkich interesariuszy rewitalizacji dla jak najbardziej efektywnego wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2016-2022. Wizja została ujęta w następujący sposób:

Miasto Radziejów lokalnym centrum rozwoju społeczno-gospodarczego, z atrakcyjną przestrzenią do życia dla wszystkich mieszkańców

Obszar rewitalizacji po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych to tętniące życiem centrum Miasta Radziejów. Wyeliminowano zdiagnozowane zjawiska negatywne, w postaci: bezrobocia, niskiego poziomu samowystarczalności ekonomicznej społeczeństwa, a także dużej liczby gospodarstw domowych korzystających z tradycyjnych pieców na paliwa stałe. Odnowiona i atrakcyjna przestrzeń przyciąga mieszkańców, inwestorów i turystów.

Społeczność lokalna wykazuje dużą aktywność, ograniczono zjawisko wykluczenia społecznego. Wysoki stopień aktywizacji społecznej i gospodarczej jest widoczny w rozwoju rynku pracy. Zwiększa się liczba miejsc pracy, poprawia się również dostęp do różnorodnych usług. Niesie to za sobą wiele pozytywnych zmian w sferze społecznej m.in. zmniejszenie udziału gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej, a także w sferze gospodarczej w postaci wzrostu liczby nowych podmiotów gospodarczych.

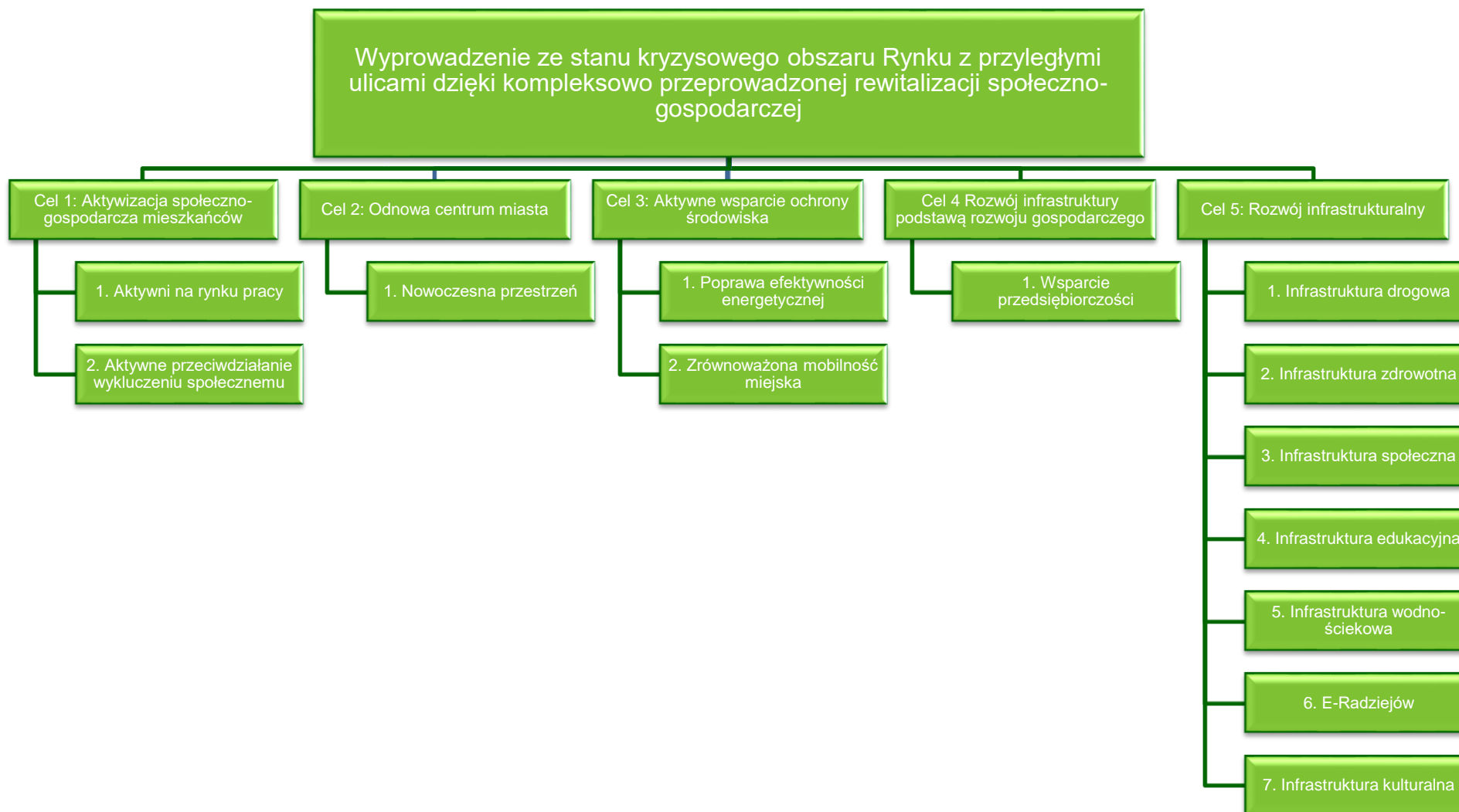
Działania miękkie idą w parze ze zmianami przestrzennymi w centrum Miasta. Odnowiona tkanka miejska, przyciąga nowych inwestorów i mieszkańców. Atrakcyjna przestrzeń to także poprawa warunków życia społeczeństwa. Przyczyniają się do tego przede wszystkim działania infrastrukturalne związane z rozwojem infrastruktury technicznej i społecznej. Także poprawa stanu technicznego budynków i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań z zakresu energooszczędności i ochrony środowiska, pozytywnie wpływa na jakość życia. Wykorzystano również potencjał turystyczny miejscowości oparty na walorach środowiska kulturowego, poprzez nastawienie na aktywną promocję Miasta.

3.4. CELE REWITALIZACJI ORAZ ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH ELIMINACJI LUB OGRANICZENIU NEGATYWNYCH ZJAWISK

3.4.1. Cele rewitalizacji i kierunki działań

Działania rewitalizacyjne dla Miasta Radziejów będą prowadzone w oparciu o wyznaczone cele rewitalizacji dopasowane do lokalnych uwarunkowań i potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wszystkie cele wynikają z przeprowadzonej diagnozy i są ukierunkowane przede wszystkim na eliminację lub ograniczenie występowania negatywnych zjawisk. Cele rewitalizacji są również zgodne z założeniami powiązanych dokumentów strategicznych i planistycznych, zarówno na poziomie lokalnym, jak i ponadlokalnym (szczegółowy opis powiązań został zawarty w podrozdziale 1.3 Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi), a także są pochodną wizji obszaru po przeprowadzonej rewitalizacji.

W poniższym schemacie przedstawiono ogólne zestawienie wszystkich celów i kierunków działań rewitalizacyjnych zawartych w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2016-2022.



Źródło: opracowanie własne

W odniesieniu do: przeprowadzonej diagnozy obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, wizji obszaru po przeprowadzonej rewitalizacji, a także po przeanalizowaniu możliwości rozwojowych Miasta Radziejów wyznaczono główny cel rewitalizacji:

Wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru Rynku z przyległymi ulicami dzięki kompleksowo przeprowadzonej rewitalizacji społeczno-gospodarczej.

Dla uszczegółowienia celu głównego wyznaczono wynikające z niego cele tematyczne i kierunki działań:

Cel tematyczny 1. Aktywizacja społeczno-gospodarcza mieszkańców

Cel pierwszy odnosi się w całości do eliminacji i zapobieganiu negatywnym zjawiskom ze sfery społecznej, a w szczególności zdiagnozowanym na obszarze rewitalizacji: wysokiej stopy bezrobocia, w tym bezrobocia długotrwałego i dużej liczby gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej. Działania rewitalizacyjne związane z aktywizacją społeczno-gospodarczą obejmują również projekty związane z aktywnym włączeniem społecznym osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem. Aktywizacja będzie prowadzona także w zakresie wsparcia przedsiębiorczości i samozatrudnienia mieszkańców. Wynikiem realizacji danych działań jest rozwój lokalnego rynku pracy i wzrost jakości kapitału ludzkiego poprzez aktywizację osób bezrobotnych, a także dostosowanie ich kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku. Poprawie ulegnie również sytuacja ekonomiczna ludności, a dzięki czemu zmniejszy się odsetek osób korzystających z środowiskowej pomocy społecznej.

Działaniami zostanie objęta w szczególności ludność z obszaru rewitalizacji, jednak zasięg oddziaływania będzie wykraczał poza wyznaczony obszar, dzięki czemu zostanie zachowana zasada zrównoważonego rozwoju, w tym wypadku społecznego. Takie prowadzenie rewitalizacji w aspekcie społecznym przeciwdziała zwiększaniu się różnic w poziomie rozwoju poszczególnych obszarów miasta.

Odpowiadające kierunki działań:

1. Aktywni na rynku pracy

Kierunek działań obejmuje podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez odpowiednio nakierunkowaną działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Radziejowie (PUP), m. in.: wsparcie w aktywnym poszukiwaniu pracy, zastosowania instrumentów i usług rynku pracy służącym nabywaniu oraz podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych i wsparcie w formie bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Powyższe działania dotyczą osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale pozostających bez pracy. Natomiast wsparcie rozwoju przedsiębiorczości obejmuje działania szkoleniowo-doradcze, wsparcie pomostowe, czy finansowe w postaci np. bezzwrotnych dotacji. Danym kierunkiem objęci zostaną mieszkańcy Centrum Miasta, jednak skorzystać z nich mogą również osoby zamieszkałe poza obszarem rewitalizacji. Taki szeroki zakres przestrzenny działań pozwoli na stworzenie warunków do prowadzenia zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, bez pogłębiania różnic rozwojowych, wykazanych w diagnozie za pomocą wskaźników ze sfery społecznej. Instytucją

odpowiedzialną za prowadzenie danej działalności będzie Radziejowskie Centrum Przedsiębiorczości.

2. Aktywne przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Dany kierunek będzie obejmował projekty dotyczące aktywnego włączenia społecznego obejmujący zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne, a także powrót na rynek pracy osób wykluczonych, w tym pozostających długotrwale bez zatrudnienia. Działania, które mogą być prowadzone w ramach kierunku to: działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w zakresie wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym; działania wspierające rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej, czy działania wspierające rozwój gospodarki społecznej i przedsiębiorczości społecznej. Wpływ wsparcia płynącego z projektów związanych z aktywnym przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu będzie pozytywnym bodźcem rozwoju społeczno-gospodarczego i możliwością do prowadzenia zrównoważonego rozwoju Miasta. Dlatego oddziaływanie przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych powinno wykroczyć poza granice obszaru rewitalizacji i być dostępny dla mieszkańców pozostałych obszarów, na których występują negatywne zjawiska społeczne. Taki szeroki zakres przestrzenny oddziaływania przedsięwzięć rewitalizacyjnych ma na celu kompleksowe wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru rewitalizacji i zapobieżenie pogłębienia negatywnych zjawiskach w pozostałych wydzielonych jednostkach strukturalnych Miasta Radziejów. Zapewni to warunki do prawidłowego rozwoju społeczno-gospodarczego.

Cel tematyczny 2. „Odnowa” centrum miasta

Cel drugi odnosi się w całości do działań rewitalizacyjnych związanych z nowym zagospodarowaniem zdegradowanej przestrzeni miejskiej, które to prowadzą do likwidacji bądź ograniczenia problemów społecznych. Odpowiednio przystosowana do potrzeb mieszkańców przestrzeń pozwala w efektywny sposób prowadzić inne działania rewitalizacyjne ze sfery społecznej. Tkanka miejska na obszarze rewitalizacji wymaga kompleksowej odnowy i przystosowania do ówczesnych potrzeb. Widoczny jest zły stan techniczny budynków, chodników, dróg oraz niedostosowanie rozwiązań architektonicznych np. dla osób niepełnosprawnych. Centrum Miasta to również obszar ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego miasta, dlatego odnowa centrum miasta będzie oparta również o wyeksponowanie walorów kulturowych zabytkowej tkanki miejskiej. Kierunek działań odpowiadający celowi drugiemu wspiera zmiany przestrzenno-funkcjonalne na rzecz kompleksowej rewitalizacji centrum Miasta.

Odpowiadający kierunek działań:

1. Nowoczesna przestrzeń

Nowoczesna przestrzeń obszaru rewitalizacji jest rozumiana poprzez odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni miejskiej przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów społecznych, czy gospodarczych na obszarze rewitalizacji wynikających z szczegółowej diagnozy obszaru zdegradowanego i rewitalizacji zawartej w GPR. Obejmuje modernizację, przebudowę, adaptację, remont zdegradowanych obiektów/budynków wraz z zagospodarowaniem ich otoczenia. W ramach tych działań mogą być prowadzone przedsięwzięcia związane z poprawą infrastruktury kulturalnej, komunalnej, dróg lokalnych, czy związane z modernizacją, remontem części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Zasięg przestrzenny kierunku będzie pokrywał się z granicami wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Odnowiona i atrakcyjna przestrzeń będzie sprzyjać pozytywnym zmianom w sferze społecznej. Wysokiej jakości przestrzeń publiczna, rozwinięta infrastruktura techniczna i społeczna, a także wysokie walory estetyczne tkanki miejskiej wpłyną na poprawę warunków życia mieszkańców i zwiększą atrakcyjność dla potencjalnych inwestorów i nowych mieszkańców. W ramach opisywanego kierunku mogą być prowadzone działania związane z ochroną i rozwojem zasobów kultury obejmującym prace konserwatorskie w obiektach zabytkowych i w ich otoczeniu; rozbudowę i przebudowę instytucji kultury, czy konserwację zabytków ruchomych i materiałów archiwalnych. Dany kierunek działań jest niezbędnym uzupełnieniem działań miękkich (wszystkie kierunki działań przypisane do celu tematycznego 1).

Cel tematyczny 3. Aktywne wsparcie ochrony środowiska

Cel trzeci przedstawia działania wspierające ochronę środowiska poprzez wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań technicznych dla budynków w zakresie efektywności energetycznej, a także wspiera zrównoważoną mobilność miejską i promuje strategię niskoemisyjną. W wyniku przeprowadzonej diagnozy zbadano wysoki udział gospodarstw domowych użytkujących tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji gazów spalinych. Dlatego jednym z priorytetów działań rewitalizacyjnych będzie kompleksowa modernizacja pod względem energetycznym budynków. Dodatkowe działania wspierające aktywną ochronę środowiska to: prowadzenie do ograniczenia ruchu samochodowego w miastach i promowanie ruchu pieszo-rowerowego oraz transportu zbiorowego.

Odpowiadające kierunki działań:

1. Poprawa efektywności energetycznej

Kierunek działań obejmuje przedsięwzięcia z zakresu głębokiej i kompleksowej modernizacji energetycznej budynków z sektora publicznego i mieszkaniowego, celem poprawy obecnego stanu wielu budynków znajdujących się na obszarze rewitalizacji. Niezbędne są szeroko zakrojone działania w szczególności na obszarze rewitalizacji, jednak również poza wymienionym terenem znajduje się wiele budynków wymagających poprawy złego stanu technicznego wykazanego w diagnozie. Dlatego działania te mogą być rozszerzone poza obszar rewitalizacji celem prowadzenie zrównoważonego rozwoju

społeczno-gospodarczego Miasta Radziejów bez pogłębiania różnic rozwojowych pomiędzy wydzielonymi jednostkami strukturalnymi.

2. Zrównoważona mobilność miejska

Zrównoważona mobilność miejska jest rozumiana jako rozwój transportu zbiorowego, promowanie ruchu pieszego i rowerowego, budowę czy rozbudowę istniejących ścieżek rowerowych, czy też wymianę oświetlenia ulicznego na energooszczędne. Wszystkie wymienione rodzaje przedsięwzięć sprzyjają pozytywnym zmianom społecznym poprzez poprawę jakości życia mieszkańców, promocję wśród nich zdrowego stylu życia (promocja transportu zbiorowego, jazdy rowerem) i poprawę stanu środowiska, w szczególności jakości powietrza w Mieście.

Cel tematyczny 4. Rozwój infrastruktury podstawą rozwoju gospodarczego

Cel czwarty opisuje rozwój infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego rozumiany jako przygotowanie obszarów inwestycyjnych, które wydatnie wspierają przedsiębiorczość. Dodatkowo będą prowadzone działania związane z tworzeniem rozwojem infrastruktury biznesowej, która może umożliwić wielu osobom rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, a także może być miejscem współpracy różnych podmiotów i wymiany doświadczeń.

Odpowiadający kierunek działań:

1. Wsparcie przedsiębiorczości

Wsparcie przedsiębiorczości będzie się opierać na tworzeniu odpowiednich warunków infrastrukturalnych dla rozwoju przedsiębiorczości. Działania zawarte w tym kierunku będą wychodzić poza ścisły obszar rewitalizacji, jednak będą wpływać bezpośrednio na ludność zamieszkałą w centrum Miasta, przede wszystkim dzięki udogodnieniom dla założenia działalności gospodarczej i powstaniu dzięki temu nowych miejsc pracy, co pozwoli zmniejszyć stopę bezrobocia. Opisywany kierunek działań wspiera działania miękkie dotyczące aktywizacji gospodarczej ludności.

Cel tematyczny 5. Rozwój infrastrukturalny

Działania wspierające aktywizację społeczno-gospodarczą mieszkańców Miasta muszą iść w parze z rozwojem infrastruktury i przekształceniom w sferze przestrzenno-funkcjonalnej. Dlatego kierunki działań przypisane do celu piątego są niezbędnym uzupełnieniem działań związanych ze sferą społeczną. Kierunki obejmują potrzebne inwestycje w infrastrukturze drogowej, zdrowotnej, społecznej, edukacyjnej, wodno-ściekowej, czy cyfrowej.

Odpowiadające kierunki działań:

1. Infrastruktura drogowa

Inwestycje związane z infrastrukturą drogową obejmują ich budowę, przebudowę, modernizację w celu przystosowania do obecnych potrzeb i poprawę stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego. Większość dróg znajdujących się w centrum charakteryzuje się złym stanem technicznym i nieodpowiednimi parametrami. Jednakże te ostatnie wynikają z przynależności do historycznego układu urbanistycznego miasta i nie mogą ulec zmianie. Dlatego działania powinny być przede wszystkim nakierowane na poprawę bezpieczeństwa drogowego, poprzez wprowadzenie np. oświetlenia, barierek ochronnych, czy elementów spowolnienia ruchu i poprawę stanu nawierzchni drogowej i towarzyszących ciągów pieszych i rowerowych. Dane działania wspierają wszystkie projekty ze sfery społecznej i gospodarczej poprawiając wewnętrzną spójność komunikacyjną i bezpieczeństwo w ruchu drogowym, a co za tym idzie jakość życia mieszkańców Radziejowa. Obszar objęty kierunkiem działań pokrywa się z obszarem rewitalizacji. Jednak w uzasadnionych sytuacjach może wykraczać poza wyznaczony obszar, ze względu na liniowy charakter inwestycji i dla zachowania spójności komunikacyjnej miejscowości.

2. Infrastruktura zdrowotna

Rozwój infrastruktury zdrowotnej może przebiegać w oparciu o przeprowadzenie niezbędnych inwestycji w zakresie: dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, wyposażenia w sprzęt medyczny, czy wprowadzeniu nowoczesnych rozwiązań w zakresie IT (oprogramowania, sprzęt). Powyższe działania mogą wydatnie pomóc w poprawie jakości życia i być uzupełnieniem dla pozostałych kierunków działań ze sfery społecznej.

3. Infrastruktura społeczna

Kierunek obejmuje przedsięwzięcia obejmujące szereg działań przystosowujących budynki w celu ich adaptacji na mieszkania socjalne, wspomagane i chronione, a także przedsięwzięcia dotyczące realizacji obiektów na potrzeby świadczenia usług w środowisku lokalnym, w tym świadczenia usług opieki nad dziećmi. Kierunek jest uzupełnieniem pozostałych działań ze sfery społecznej.

4. Infrastruktura edukacyjna

Działania obejmują inwestycję w infrastrukturę przedszkolną i infrastrukturę kształcenia zawodowego obejmującą przedsięwzięcia związane z odpowiednim przystosowaniem budynków oraz te związane z e-edukacją tj. zakup nowoczesnego sprzętu informatycznego, multimedialnego czy odpowiedniego oprogramowania. Kierunek jest uzupełnieniem pozostałych działań ze sfery społecznej.

5. Infrastruktura wodno-ściekowa

Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej może zostać wsparty w ramach RPO WK-P wyłącznie dla aglomeracji o wielkości od 2 tys. do 10 tys. RLM. Na mocy Uchwały nr IX/160/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Radziejów ustanowiono aglomeracje o RLM

6 946 z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną na terenie miejscowości Broniewek. Obejmuje ona część Miasta Radziejów, w tym w całości obszar rewitalizacji. Dlatego możliwa jest realizacja projektów rewitalizacyjnych przypisanych do danego działania. Poprawa infrastruktury korzystnie wpływa na jakość życia mieszkańców i będzie niezbędnym uzupełnieniem pozostałych działań infrastrukturalnych i społecznych.

6. E-Radziejów

Inwestycje w infrastrukturę cyfrową obejmują takie działania jak szeroko pojęty rozwój e-usług publicznych i digitalizacje zasobów kulturowych, naukowych, czy dziedzictwa kulturalnego. Postępujący rozwój techniczny wymaga dalszej informatyzacji podmiotów ze sfery administracji, zdrowia, czy kultury, aby sprostać wymaganiom zmieniającej się technologii. Natomiast digitalizacja różnorodnych zasobów umożliwi łatwiejszy i szerszy dostęp do nich dla mieszkańców, w tym dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Takie działania mogą korzystnie wpłynąć na efektywniejsze działania instytucji wspartych projektem, a w zakresie digitalizacji zasobów – zwiększyć do nich dostęp i możliwość wykorzystania w różnych działaniach np. edukacyjnych, promocyjnych.

7. Infrastruktura kulturalna

Obejmuje działania w zakresie wsparcia infrastrukturalnej instytucji kultury i nauki w zakresie rozbudowy, przebudowy instytucji kulturalnych wraz z wyposażeniem związanym z prowadzeniem działalności kulturalnej, w tym edukacyjnej. Takie działania mogą wspomóc rozwój społeczny i dostępność do usług kulturalnych większej liczby mieszkańców Miasta, a w szczególności ludności z obszaru rewitalizacji.

3.4.2. Cele rewitalizacji – wskaźniki

Cele rewitalizacji zostały opisane przez odpowiednie wskaźniki z wyznaczonymi wartościami bazowymi i docelowymi. Odnoszą się one do problemów występujących na obszarze rewitalizacji, zdiagnozowanych na etapie sporządzania diagnozy obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Wybrane wskaźniki prezentują docelowy stan obszarów zdegradowanych po przeprowadzonej rewitalizacji. Są także narzędziem do prowadzenia monitoringu efektywności wdrażania GPR. Wartości docelowe obrazują stan danego zjawiska kryzysowego reprezentowanego przez wskaźnik do osiągnięcia w 2022 r., czyli do końca obowiązywania programu. Zaprezentowane wskaźniki są analogiczne co do wskaźników przypisanych do projektów rewitalizacyjnych.

Wybrano następujące wskaźniki odpowiadające celom rewitalizacji i przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 6. Wskaźniki uwzględnione do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów

Cel tematyczny 1. Aktywizacja społeczno-gospodarcza mieszkańców		
Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa
– liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych objętych	0	164

wsparciem w projektach rewitalizacyjnych		
– liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek w wyniku realizacji projektów rewitalizacyjnych	0	15
– liczba nowoutworzonych miejsc pracy	0	4
– liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w projektach	0	200
– liczba wspartych miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu wdrażania projektów	0	4
Cel tematyczny 2. „Odnowa” centrum miasta		
Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa
– otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich	0	0,43 ha (obszar Rynku)
Cel tematyczny 3. Aktywne wsparcie ochrony środowiska		
Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa
– liczba obiektów objętych wsparciem w ramach projektów	0	3
Cel tematyczny 4. Rozwój infrastruktury podstawą rozwoju gospodarczego		
Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa
– powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych	0	4,3 ha
– liczba inwestycji zlokalizowanych na terenach inwestycyjnych	0	1
Cel tematyczny 5. Rozwój infrastrukturalny		
Wskaźniki	Wartość bazowa	Wartość docelowa
– liczba instytucji kultury objętych wsparciem	0	2
– liczba wspartych obiektów przeznaczonych na mieszkania socjalne, wspomagane, chronione	0	1
– długość przebudowanej kanalizacji sanitarnej	0	3,8 km
– przewidywana liczba osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków	0	790 os.

Źródło: opracowanie własne

Powyższe wskaźniki są jak najbardziej wymierne co do oceny prowadzonych działań rewitalizacyjnych, ponieważ kompleksowy rozwój w aspekcie przestrzenno-funkcyjnym, technicznym, środowiskowym i gospodarczym wpływa na eliminację i ograniczenie negatywnych zjawisk, a w szczególności tych wykazanych na etapie szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji. Dane wskaźniki będą stanowić podstawę do monitoringu efektywności prowadzenia rewitalizacji i służyć do sporządzania corocznych analiz prowadzonych przez Zespół ds. rewitalizacji.

IV. SZCZEGÓŁOWE ZAŁOŻENIA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

W danym rozdziale przedstawiono opis planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, mechanizmów integrowania działań rewitalizacyjnych, szacunkowe ramy finansowe GPR ze wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych, a także opis struktury zarządzania GPR, system monitoringu i oceny GPR, określono niezbędne zmiany w uchwałach i wskazano sposób realizacji GPR w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

4.1. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH, W SZCZEGÓLNOŚCI O CHARAKTERZE SPOŁECZNYM ORAZ GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM, PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNYM LUB TECHNICZNYM

Uchwała nr XIII/97/2016 z dnia 29 czerwca 2016 r Rady Miasta Radziejów ustanowiła **obszar rewitalizacji** dla wydzielonej jednostki strukturalnej na etapie przeprowadzonej diagnozy dla Obszaru nr 11 - **Rynek wraz z przyległymi ulicami**, tj. 9 Maja, Cicha, Dolna, Franciszkańska, Kilińskiego, Kościuszki, Krótka, Miodowa, Młynarska, Niska, Objezdna (pozostałe numery), Ojca Św. Jana Pawła II, Okrzei, Piaskowa, Podgórna, Puławskiego, Rzemieśnicza, Stroma, Szewska, Szkolna, Targowa, Toruńska, Wąska, Wiatraczny Stok, Wyzwolenia, Zachodnia, Zakątna, Zamkowa, Żwirna.

Przedsięwzięcia i wynikające z nich konkretne projekty rewitalizacyjne są pochodną wyznaczonych celów rewitalizacji i kierunków działań rewitalizacyjnych. W odniesieniu do konkretnych celów tematycznych wyznaczono **główne przedsięwzięcie** rewitalizacji:

1. Rewitalizacja społeczno-gospodarcza centrum Radziejowa

Przedsięwzięcie główne obejmuje działania na rzecz kompleksowej rewitalizacji centrum Miasta, które zostało wyznaczone jako obszar rewitalizacji. Wynikające z niego projekty są nakierowane na zwalczanie zjawisk kryzysowych ze sfery społecznej i odnowę tkanki miejskiej oraz infrastruktury, które razem wpływają na efektywną rewitalizację społeczno-gospodarczą Miasta Radziejów.

Poniżej przedstawiono konkretne projekty zarówno infrastrukturalne, jak i społeczne wynikające z przedsięwzięcia głównego:

Projekt nr 1. Rewitalizacja centrum Miasta Radziejów – projekt o charakterze przestrzenno-funkcjonalnym, obejmuje:

- zagospodarowanie przestrzeni Rynku obejmujące przebudowę i modernizację Rynku, przyczyniającą się do likwidacji istotnych wskazanych w diagnozie problemów społecznych i gospodarczych na obszarze rewitalizowanym,
- Obszar obejmuje Rynek położony w centrum Miasta, który stanowi centrum życia społecznego i kulturalnego. Jest on miejscem spotkań dla mieszkańców i turystów oraz miejscem, gdzie odbywają się lokalne imprezy i wydarzenia kulturalne jak np. Jarmark Królewski. Dlatego konieczne jest przeprowadzenie niezbędnych zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej Rynku. Sam Rynek powinien spełniać

funkcje reprezentacyjne i być wizytówką Miasta. Dlatego konieczna jest modernizacja Rynku adaptująca go do funkcji reprezentacyjnych czy miejsca organizacji imprez masowych, wydarzeń kulturalnych, czy innego rodzaju uroczystości.

- w ramach projektu przewidziane są następujące niezbędne działania dodatkowe obejmujące cały obszar rewitalizacji w postaci:
 - Przebudowy, modernizacji infrastruktury dróg w otoczeniu płyty Rynku w celu poprawy dostępności do rewitalizowanego obszaru.
- zmiana struktury funkcjonalno-przestrzennej **Rynku** będzie obejmowała: wymianę nawierzchni, wprowadzenie nowej i modernizację istniejącej małej architektury, zmianę układu zieleni, przebudowę parkingów, stworzenie przestrzeni dla ogródków gastronomicznych i działalności handlowej,
- projekt może być finansowany w ramach RPO WK-P z *Działania 6.2 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych*.

Projekt nr 2. Aktywizacja osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych – projekt o charakterze społecznym, prowadzony przez PUP który obejmuje takie działania jak:

- wsparcie ukierunkowane na pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, w tym: działania związane z identyfikacją potrzeb osób bezrobotnych i ukierunkowane na opracowanie Indywidualnych Planów Działań i działania z zakresu pośrednictwa zawodowego,
- instrumenty i usługi rynku pracy służące nabywaniu oraz podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych jak również lepszemu ich dopasowaniu do potrzeb rynku pracy, w tym: działania ukierunkowane na rozwijanie kwalifikacji zawodowych poprzez organizację szkoleń zawodowych, specjalistycznych kursów , finansowanie studiów podyplomowych,
- instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców, w tym: działania ukierunkowane na realizację programów staży i na wsparcie adaptacyjne w miejscu pracy, w tym w zakresie wyposażenia i wyposażenia stanowiska pracy, subsydiowanie zatrudnienia,
- wsparcie w formie bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz doradztwo i szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej,
- ww. działaniami objęte zostają w szczególności osoby z obszaru rewitalizacji, ale skorzystać z nich będą mogli pozostali mieszkańcy celem prowadzenia kompleksowej rewitalizacji bez pogłębiania różnic rozwojowych w pozostałych obszarach miasta i uzyskania wysokiego poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego,
- według danych PUP w Radziejowie na dzień 31.12.2015 r. liczba bezrobotnych z obszaru rewitalizacji wyniosła 164 osoby, przy łącznej liczbie 457 bezrobotnych w całym mieście,
- projekt może być finansowany w ramach RPO WK-P z *Działania 8.1 Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy*.

Projekt nr 3. Włączenie społeczne osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem – projekt społeczny obejmujący zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne, a także powrót na rynek pracy realizowane w oparciu o:

- Program Aktywizacja i Integracja i/lub,
- Kontrakt socjalny lub jego odmiany i/lub,
- Program Aktywności Lokalnej i/lub,
- inne metody, modele, narzędzia pracy socjalnej o charakterze indywidualnym, rodzinnym, środowiskowym,
- z obligatoryjnym wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej i/lub zawodowej i/lub edukacyjnej,
- zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne, a także powrót na rynek pracy realizowane poprzez:
 - programy reintegracji zawodowej i społecznej realizowane przez podmioty o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
 - programy na rzecz wsparcia zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami (w tym w ramach WTZ i ZAZ);
- projekt będzie realizowany w oparciu o działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radziejowie we współpracy z PUP,
- projekt może być finansowany w ramach RPO WK-P z *Poddziałania 9.2.1 Aktywne włączenie społeczne*.

Projekt nr 4. Rozwój usług społecznych – projekt społeczny obejmujący wsparcie na rzecz poprawy dostępu do usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi, w tym starszymi i z niepełnosprawnościami świadczone w lokalnej społeczności obejmujące:

- tworzenie i rozwój oferty placówek wsparcia i opieki w tym: dziennych domów pobytu, środowiskowych domów samopomocy, klubów samopomocy, mieszkań wspomaganych i innych ośrodków zapewniających opiekę dzienną i całodobową,
- rozwój niestacjonarnych usług opiekuńczych, w tym:
 - usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
 - usługi dziennych opiekunów, wolontariat opiekuńczy, pomoc sąsiedzka, inne formy samopomocy,
 - usługi asystenckie;
- rozwój nowoczesnych technologii w usługach opiekuńczych, np. teleopieka i inne formy niebezpośrednich usług opiekuńczych wykorzystujących nowe technologie, aktywizację środowisk lokalnych w celu tworzenia społecznych (sąsiedzkich) metod samopomocy przy wykorzystaniu nowych technologii;
- oraz uzupełniająco do ww. typów działań:
 - sfinansowanie wypożyczenia sprzętu niezbędnego do opieki nad osobami niesamodzielnymi lub sprzętu zwiększającego samodzielność osób (w tym pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i medycznego),
 - inne usługi zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób niesamodzielnymi (np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, dowożenie posiłków),
 - działania ukierunkowane na podnoszenie umiejętności opiekunów faktycznych służące poprawie jakości usług opiekuńczych (m.in.: kształcenie, poradnictwo);

- w ramach ww. działań projekt przewiduje rozwój istniejących placówek i wsparcie działaniami z niniejszego projektu: Środowiskowego Domu Samopomocy w Radziejowie powstałego w 2010 r., Stowarzyszenia Wspierania Osób Niepełnosprawnych SUBICERE, stowarzyszenia Unitis Virbus,
- w ramach działających instytucji zakłada się rozwój niestacjonarnych usług opiekuńczych w oparciu o usługi opiekuńcze i specjalistyczne, wolontariat, usługi asystenckie czy inne formy pomocy,
- dodatkowo powyższe instytucje będą mogły pomóc w sfinansowaniu wypożyczenia sprzętu medycznego, prowadzić usługi zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób niesamodzielnych i prowadzić działania podnoszące umiejętności opiekunów,
- projekt może być finansowany w ramach RPO WK-P z *Poddziałania 9.3.2 Rozwój usług społecznych*.

Projekt nr 5. Utworzenie Dziennego Domu Pobytu – projekt społeczny obejmujący takie działania jak:

- tworzenie i rozwój oferty placówek wsparcia i opieki w tym: dziennych domów pobytu, środowiskowych domów samopomocy, klubów samopomocy, mieszkań wspomaganych i innych ośrodków zapewniających opiekę dzienną i całodobową,
- w ramach ww. działań projekt zakłada utworzenie **Dziennego Domu Pobytu** dla osób starszych w Radziejowie i adaptację na ten cel budynku znajdującym się przy ulicy Rynek 14,
- projekt obejmuje kompleksową modernizację budynku i przystosowanie wszystkich pomieszczeń pod nową funkcję,
- projekt może być realizowany w ramach programu Senior-WIGOR – wspierającego powstawanie tego typu placówek,
- projekt jest odpowiedzią na lokalne uwarunkowania w aspekcie starzejącego się społeczeństwa, ma na celu stworzenie miejsca dla aktywizacji i integracji społecznej osób starszych,
- nadzór nad realizacją projektu będzie miał Urząd Miejski w Radziejowie,
- projekt może być finansowany w ramach RPO WK-P z *Poddziałania 9.3.2 Rozwój usług społecznych*.

Projekt nr 6. Poprawa dostępności zasobów naukowych, kulturowych, dziedzictwa regionalnego – projekt przestrzenno-funkcjonalny obejmujący takie działania jak:

- budowa, rozbudowa systemów teleinformatycznych służących digitalizacji,
- prowadzenie prac digitalizacyjnych,
- tworzenie i rozwijanie repozytoriów cyfrowych, w szczególności z wykorzystaniem technologii przetwarzania w chmurze, wraz z zapewnieniem warunków bezpiecznego przechowywania danych cyfrowych, udostępnianiem i scalaniem informacji o zdigitalizowanych zasobach w ramach regionalnych repozytoriów cyfrowych,
- tworzenie i rozwijanie platform dystrybucji treści cyfrowych służących udostępnianiu zasobów cyfrowych w sposób otwarty i zapewniający możliwość ich ponownego wykorzystania w celu wytworzenia na ich podstawie nowych usług cyfrowych przez podmioty spoza sektora publicznego,

- ww. działaniami zostanie objęta **Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Radziejowie**, w celu wsparcia już prowadzonych działań z zakresu digitalizacji i dystrybucji zasobów bibliotecznych przede wszystkim drogą cyfrową,
- projekt może być finansowany w ramach RPO WK-P z *Działania 2.2 Cyfrowa dostępność i użyteczność informacji sektora publicznego oraz zasobów nauki, kultury i dziedzictwa regionalnego*.

Projekt nr 7. Rozwój instytucji kultury – Radziejowski Dom Kultury – projekt przestrzenno-funkcjonalny obejmujący takie działania jak:

- rozbudowa, przebudowa instytucji kultury (w tym dostosowanie istniejącego obiektu do nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych) wraz z zakupem wyposażenia związanego z prowadzeniem działalności kulturalnej, w tym edukacyjnej,
- projektem zostanie objęty **Radziejowski Dom Kultury** w zakresie kompleksowej modernizacji i przebudowy obejmującej: remont sali widowiskowej oraz wyposażenia w odpowiedni sprzęt wszystkich pomieszczeń,
- promocja działalności Domu Kultury i najważniejszych wydarzeń kulturalnych,
- rozwój instytucji kultury wydatnie wspiera pozytywne zmiany w sferze społecznej i przyczynia się do wzrostu poziomu rozwoju społecznego, w szczególności ludności zamieszkałej na obszarze koncentracji problemów społecznych,
- projekt może być finansowany w ramach RPO WK-P z *Działania 4.4 Ochrona i rozwój zasobów kultury*.

Projekt nr 8. Rozwój instytucji kultury – Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Radziejowie – projekt przestrzenno-funkcjonalny obejmujący takie działania jak:

- rozbudowa, przebudowa instytucji kultury wraz z zakupem wyposażenia związanego z prowadzeniem działalności kulturalnej, w tym edukacyjnej,
- działania informacyjno-promocyjne walorów środowiskowych i kulturowych regionu pod kątem komercyjnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu,
- powstanie interaktywnych punktów informacyjno-promocyjnych propagujących dziedzictwo kulturalne regionu, promujące zasoby biblioteki, oraz zasoby Izby Regionalnej Towarzystwa Miłośników Kujaw, lokalizacja punktów: Rynek, przy ulicy Kruszwickiej (trakt pieszy przy budynku Biblioteki),
- utworzenie gablot wystawowych na ulicy Kruszwickiej (trakt pieszy przy budynku Biblioteki i Urzędu Miasta) celem promocji działalności kulturalnej,
- utworzenie dwóch interaktywnych gablot czytelniczych umożliwiających odsłuchanie audiobooków, muzyki, umieszczonych na Rynku,
- poszerzenie księgozbioru o dodatkowe woluminy,
- prowadzenie działań z zakresu aktywizacji społecznej dla osób starszych i młodzieży celem propagowania kultury, tradycji i dziedzictwa regionu, w postaci, szkoleń, warsztatów, działań animacyjnych
- działania mają na celu poszerzenie dostępnej oferty kulturalnej i poprawę dostępu do niej poprzez stworzenie nowej infrastruktury kulturalnej, a także wspierają trwającą modernizację budynku Biblioteki, której termin zakończenia przewidziany jest w 2018 roku,

- projekt pozytywnie wpływa na rozwój społeczny, integrację społeczną dzięki promocji kultury i działaniom aktywizującym lokalną społeczność, a w szczególności skierowaną na mieszkańców obszarów zdegradowanych,
- projekt może być finansowany w ramach RPO WK-P z *Działania 4.4 Ochrona i rozwój zasobów kultury*.

Projekt nr 9. Rozwój infrastruktury społecznej – projekt przestrzenno-funkcjonalny obejmujące takie działania jak:

- przebudowa, remont zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania socjalne, wspomagane i chronione (możliwa jest interwencja poza części wspólne budynków), znajdujących się na obszarze rewitalizacji,
- przedsięwzięcie wspiera poprawa sytuacji społecznej osób korzystających z lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych,
- Lokale socjalne objęte projektem:
 - ul. Wyzwolenia nr 55,
 - ul. Rynek nr 28/5,
 - ul. Zamkowa nr 2,
 - ul. Zachodnia nr 1, nr 2,
 - ul. Krótka nr 1,
 - ul. Przesmyk nr 4;
- przedsięwzięcie może być finansowane w ramach RPO WK-P z *Poddziałania 6.1.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną*.

Projekt nr 10. Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej – projekt przestrzenno-funkcjonalny obejmujące takie działania jak:

- budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej dla obszaru śródmieścia w ramach zadania „Budowa sieci kanalizacyjnej sanitarnej i sieci wodociągowej w Radziejowie III etap wraz z budową stacji uzdatniania wody”, które to zadanie obejmuje obszar rewitalizacji
- kompleksowe projekty mogą być realizowane w aglomeracjach o wielkości od 2 do 10 tysięcy RLM (Równoważnej Liczby Mieszkańców), natomiast aglomeracja Radziejów mieści się w określonym przedziale i została wyznaczona dla obszaru o RLM równej 6 946 i obejmuje Miejscowości: Miasto Radziejów (część miasta, w tym cały obszar rewitalizacji), Broniewo (część miejscowości, Przemystka (część miejscowości), Broniewek (część miejscowości) (Uchwała Nr IX/160/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2015 r.),
- modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz budowa stacji uzdatniania wody są jednymi z niezbędnych inwestycji infrastrukturalnych przewidzianych w najbliższych latach, które wydatnie poprawi jakość infrastruktury technicznej i dostosuje ją do obecnie obowiązujących norm,
- przedsięwzięcie może być finansowane w ramach RPO WK-P z *Działania 4.3 Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej*.

Projekt nr 11. Utworzenie Gminnego Inkubatora Przedsiębiorczości – projekt społeczny obejmujące takie działania jak:

- działania szkoleniowo-doradcze (w tym poradnictwo psychologiczne) dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej,

- wsparcie w formie instrumentów finansowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej (pożyczki preferencyjne) do wysokości 70 tys. na osobę,
- wsparcie w formie bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej nie wyższe niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia na osobę,
- wsparcie pomostowe dla osób, które rozpoczęły prowadzenie działalności gospodarczej w ramach danego projektu, obejmujące:
- usługi doradczo-szkoleniowe o charakterze specjalistycznym (indywidualne i grupowe) udzielane w okresie pierwszych 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej,
- usługi asystentury z wykorzystaniem mentoringu,
- wsparcie finansowe wypłacane miesięcznie w kwocie nie większej niż równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego na dzień wypłacenia wsparcia bezzwrotnego (dotacji) lub zwrotnego (pożyczki) przez okres od 6 do 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej,
- adaptacja budynku znajdującego się przy ulicy Rynek 22 w celu utworzenia Gminnego Inkubatora Przedsiębiorczości,
- projekt wspiera rozwój lokalnej przedsiębiorczości i samozatrudnienia i wydatnie wpływa na rozwój społeczno-gospodarczy Miasta,
- działaniami projektu będą mogli zostać objęci mieszkańcy pozostałych jednostek strukturalnych celem prowadzenia zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego w całej miejscowości,
- przedsięwzięcie może być finansowane w ramach RPO WK-P z *Działania 8.3. Wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia w regionie*

Projekt nr 12. Utworzenie punktu Miejskiej Informacji Turystycznej i punktu widokowego w Radziejowie – projekt przestrzenno-funkcjonalny obejmujący takie działania jak:

- kompleksową modernizację budynku remizy strażackiej znajdującego się przy ul. Kościuszki nr 1, przyczyniająca się do likwidacji problemów społecznych i gospodarczych wykazanych na etapie diagnozy,
- adaptacja pomieszczeń na cele działalności Miejskiej Informacji Turystycznej, zakup niezbędnego sprzętu do prowadzenia działalności danej placówki,
- utworzenie punktu widokowego w wieży obejmującej remont i adaptację na cele turystyczne,
- projekt wspiera promocję walorów turystycznych miasta i okolic, co może prowadzić do zwiększenia się liczby turystów odwiedzających Radziejów i poprawy sytuacji gospodarczej miasta, poprzez powstanie nowych podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w sektorze usług turystycznych, noclegowych, gastronomicznych,
- przedsięwzięcie może być finansowane w ramach RPO WK-P z *Działania 6.2 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych*.

Szacowany łączny koszt projektów z przedsięwzięcia głównego wynosi: **24 300 000 zł**. Jest to łączna wartość wszystkich projektów z przedsięwzięcia 1, których realizacja jest przewidziana do 2022 roku. Harmonogram realizacji konkretnych projektów został podany w podrozdziale 4.4 Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu

rewitalizacji wraz ze wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych w Tabeli 7. Główne projekty rewitalizacyjne – harmonogram i szacunkowe ramy finansowe. Podane kwoty są szacunkowe i wynikają z konkretnych działań przypisanych projektom oraz analizie kosztów podobnych przedsięwzięć. Perspektywa obowiązywania GPR to okres blisko 7 lat, w związku z czym średnia roczna kwota wydatków na realizację programu oscyluje w granicach 3 471 500 zł. Należy nadmienić, że proponowane projekty mogą uzyskać dofinansowanie w wysokości 85 %, co zmniejsza kwotę wkładu własnego gminy i ewentualnych prywatnych inwestorów do ok. 520 000 zł rocznie.

Przedsięwzięcia uzupełniające

Dla przeprowadzenia kompleksowej rewitalizacji wyznaczonego obszaru wskazano następujące przedsięwzięcia uzupełniające:

1. Poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych - przedsięwzięcie o charakterze technicznym obejmujące działania z zakresu głębokiej i kompleksowej modernizacji energetycznej budynków publicznych takie jak:

- ocieplenie obiektu, wymiana pokrycia dachu, okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne wraz z instalacją,
- przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji oraz zastosowanie systemów zarządzania budynkiem,
- budowa i przebudowa instalacji OZE w modernizowanych energetycznie budynkach,
- instalacja systemów chłodzących, w tym również z OZE,
- ww. działaniami zostaną objęte budynki publiczne znajdujące się na terenie całego Miasta Radziejów, których aktualny stan techniczny predysponuje do objęcia działaniami rewitalizacyjnymi. Zasięg przestrzenny projektu wychodzi poza obszar rewitalizacji, lecz ze względu na zasięg oddziaływania instytucji publicznych na wszystkich mieszkańców, w tym również na mieszkańców obszaru rewitalizacji mogą zostać objęte działaniami rewitalizacyjnymi,
- przedsięwzięcie może być finansowane w ramach RPO WK-P z *Działania 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym*.

2. Poprawa efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkaniowych – przedsięwzięcie o charakterze technicznym obejmujące działania z zakresu głębokiej i kompleksowej modernizacji energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkaniowych znajdujących się na obszarze rewitalizacji wymagających takich działań jak:

- ocieplenie obiektu, wymiana pokrycia dachu, okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne wraz z instalacją,
- przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji oraz zastosowanie systemów zarządzania budynkiem,
- budowa i przebudowa instalacji OZE w modernizowanych energetycznie budynkach,
- instalacja systemów chłodzących, w tym również z OZE,
- ww. działaniami zostaną objęte wielorodzinne budynki mieszkalne znajdujące się na obszarze rewitalizacji wymagające poprawy stanu technicznego i wprowadzenia nowoczesnych rozwiązań w zakresie efektywności energetycznej,

- przedsięwzięcie może być finansowane w ramach RPO WK-P z *Działania 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym*.

3. Wsparcie gospodarki poprzez rozwój infrastruktury – przedsięwzięcie o charakterze gospodarczym obejmujące takie działania jak:

- kompleksowe przygotowanie i uzbrojenie terenu przeznaczanego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod działalność gospodarczą
- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego w rejonie ulic Szpitalna, Kruszwicka, Objezdna, Kościuszki, Szybka (Uchwała Nr XX/159/2013 Rady Miasta Radziejów) wyznacza potencjalne tereny inwestycyjne oznaczone jako 1PU – 4PU, czyli tereny produkcyjno-usługowe obejmujące obiekty produkcyjne, składy i magazyny, systemy fotowoltaiczne. Dany obszar przylega do granic wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Kompleksowe przygotowanie danego terenu pod inwestycje może wydatnie pomóc w skutecznej realizacji projektów społecznych z zakresu walki z bezrobociem i wsparcia przedsiębiorczości i samozatrudnienia. Dobrze przygotowany teren inwestycyjny będzie atrakcyjny dla potencjalnych inwestorów,
- przedsięwzięcie może być finansowane w ramach RPO WK-P z *Poddziałania 1.4.3 Rozwój infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego*.

4. Zrównoważona mobilność miejska – przedsięwzięcie środowiskowe, obejmujące działania takiej jak:

- realizacja inwestycji wynikających z planów gospodarki niskoemisyjnej niemożliwych do realizacji w ramach pozostałych przedsięwzięć, czyli w przypadku Radziejowa będzie to modernizacja systemów oświetlenia ulicznego na obszarze rewitalizacji, w tym budowa lub zamiana oświetlenia na energooszczędne na obszarze rewitalizacji,
- przedsięwzięcie może być finansowane w ramach RPO WK-P z *Działania 3.4 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych*.

5. Rozwój infrastruktury drogowej – przedsięwzięcie infrastrukturalne obejmujące takie działania jak:

- budowę, przebudowę, modernizację dróg, węzłów, skrzyżowań wraz z infrastrukturą towarzyszącą, inwestycje w bezpieczeństwo ruchu drogowego (np. elementy uspokojenia ruchu, zjazdy, chodniki, ciągi pieszo-rowerowe, sygnalizację świetlną, bariery ochronne, oświetlenie, i inne elementy infrastrukturalne pozwalające zwiększyć bezpieczeństwo ruchu drogowego, które obejmują:
 - inwestycje w drogi wojewódzkie poza TEN-T¹, wypełniające luki w sieci dróg pomiędzy ośrodkami wojewódzkimi, miastami nie będącymi stolicami województwa (regionalnymi i subregionalnymi),
 - inwestycje w drogi lokalne (gminne, powiatowe), zapewniające konieczne bezpośrednie połączenia z siecią TEN-T, portem lotniczym, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi,
- działania opisane w projekcie obejmują drogę wojewódzką nr 266 oraz drogę krajową nr 62 w granicach administracyjnych Miasta. Wymagana jest kompleksowa

¹ sieć TEN-T – Transeuropejska Sieć Transportowa obejmująca sieci drogowe, kolejowe, wodne i powietrzne

modernizacja dróg celem przystosowania ich do obowiązujących wymogów technicznych,

- przedsięwzięcie może być finansowane w ramach RPO WK-P z *Działania 5.1 Infrastruktura drogowa*.

6. Rozwój infrastruktury zdrowotnej – projekt przestrzenno-funkcjonalny obejmujący takie działania jak:

- przeprowadzenie niezbędnych z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych inwestycji, w tym w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych z niepełnosprawnościami,
- wyposażenie w sprzęt medyczny,
- wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań w zakresie IT (oprogramowanie, sprzęt) – wyłącznie jako element ww. działań.
- działaniami z danego przedsięwzięcia zostaną objęte wszystkie regionalne podmioty lecznicze, które udzielają świadczenia w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, w tym:
 - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Radziejowie,
 - Przychodnia Rejonowa w Radziejowie,
 - pozostałe niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej działające w Mieście, bądź świadczące usługi dla mieszkańców obszaru rewitalizacji;
- wysokiej jakości opieka zdrowotna pośrednio przyczynia się poprawie jakości życia mieszkańców i wspomaga rozwój społeczno-gospodarczy, co wydatnie wspiera wyjście z sytuacji kryzysowej obszaru rewitalizacji,
- przedsięwzięcie może być finansowane w ramach RPO WK-P z *Poddziałania 6.1.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną*.

7. Rozwój infrastruktury przedszkolnej – przedsięwzięcie przestrzenno-funkcjonalne obejmujące takie działania jak:

- rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, adaptacja, modernizacja, remont obiektów na potrzeby świadczenia usług wychowania przedszkolnego wraz z niezbędnym wyposażeniem odnoszącym się do zakresu infrastrukturalnego projektu, w tym również wyposażeniem placów zabaw,
- działania z zakresu e-edukacji, w tym: m. in.: zakup sprzętu informatycznego, multimedialnego, i oprogramowania wykorzystywanego w zajęciach dydaktycznych,
- wsparcie w ramach projektu istniejącej placówki wychowania przedszkolnego: Publiczne Przedszkole nr 1 im. H. Karpińskiej należących do Miejskiego Zespołu Szkół,
- przedsięwzięcie może być finansowane w ramach RPO WK-P z *Poddziałania 6.3.1 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną*.

8. Rozwój infrastruktury kształcenia zawodowego – przedsięwzięcie przestrzenno-funkcjonalne obejmujące takie działania jak:

- inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową szkół, centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne, polegające na: budowie, rozbudowie, nadbudowie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną nowych obiektów, a także przebudowie, adaptacji, modernizacji, remoncie i wyposażeniu w bazę

- dydaktyczną już istniejących obiektów, ukierunkowane na tworzenie i rozwój warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego w branżach zgodnych z potrzebami rynku pracy,
- wyposażenie ww. typów placówek edukacyjnych w narzędzia informatyczne poprawiające efektywność procesu kształcenia tj. zakup nowego sprzętu informatycznego, multimedialnego, oprogramowania,
 - w diagnozie zwrócono uwagę na potrzebę rozwoju placówek oświatowych, w szczególności w zakresie zwiększenia aktywności dzieci i młodzieży poprzez poprawę jakości kształcenia, prowadzenie dodatkowych zajęć dydaktycznych, przygotowanie praktyczne do dalszego dorosłego życia. Tego typu działania mogą być wsparte poprzez rozwój infrastrukturalny istniejących placówek oświatowych,
 - objęte wsparciem będą szkoły i centra kształcenia ustawicznego na terenie Miasta Radziejów:
 - Zespół Szkół Mechanicznych im. Józefa Piłsudskiego,
 - Centrum Edukacyjne „Oświata”,
 - objęty wsparciem może zostać również Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Przemystce. Zespół Szkół znajduje się poza granicami administracyjnymi Miasta, jednak swoim zasięgiem oddziaływania obejmuje również mieszkańców Miasta i obszaru rewitalizacji, dlatego może zostać włączony do GPR,
 - dane przedsięwzięcie może zostać dofinansowane w ramach RPO WK-P z *Poddziałania 6.3.2 Inwestycję w infrastrukturę kształcenia zawodowego*.

9. E-Radziejów – przedsięwzięcie przestrzenno-funkcjonalne obejmujące takie działania jak:

- rozwój elektronicznych usług publicznych, który obejmuje budowa, rozbudowa lub zakup systemów teleinformatycznych bądź odpowiednich usług w technologii chmury obliczeniowej zapewniających dostępność, integrację oraz cyfryzację nowych usług a także poprawę funkcjonalności oraz e-dojrzałości istniejących usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną w zakresie e-administracji, e-zdrowia, e-kultury. W tym m.in.:
 - budowa, rozbudowa lub modernizacja systemów teleinformatycznych,
 - zapewnienie interoperacyjności, integracji oraz bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych,
 - zapewnienie dostępności elektronicznych usług publicznych przy uwzględnieniu standardów WCAG 2.0 dotyczących dostępności dla osób o różnym stopniu niepełnosprawności i osób starszych;
- wsparciem z danego przedsięwzięcia mogą zostać objęte wszystkie placówki świadczące usługi publiczne, w zależności od aktualnych potrzeb i poziomu rozwoju elektronicznych usług publicznych,
- placówki, które mogą zostać objęte wsparciem:
 - Urząd Miasta Radziejów,
 - Powiatowy Urząd Pracy w Radziejowie,
 - Urząd Skarbowy w Radziejowie,
 - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
 - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
 - Radziejowski Dom Kultury,
 - Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Franciszka Becińskiego;

- Przedsięwzięcie może być finansowane w ramach RPO WK-P z *Działania 2.1 Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych*.

Szacowany łączny koszt projektów z przedsięwzięć uzupełniających wynosi: **4 700 000 zł**. Jest to łączna wartość wszystkich projektów z przedsięwzięcia 1, których realizacja jest przewidziana do 2022 roku. Harmonogram realizacji konkretnych projektów został podany w podrozdziale 4.4 Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz ze wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych w Tabeli 8. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne – szacunkowe ramy finansowe Podane kwoty są szacunkowe i wynikają z konkretnych działań przypisanych projektom oraz analizie kosztów podobnych przedsięwzięć. Perspektywa obowiązywania GPR to okres blisko 7 lat, w związku z czym średnia roczna kwota wydatków na realizację programu oscyluje w granicach 670 000 zł. Należy nadmienić, że proponowane projekty mogą uzyskać dofinansowanie w wysokości 85 %, co zmniejsza kwotę wkładu własnego gminy i ewentualnych prywatnych inwestorów do ok. 100 000 zł rocznie.

Powyższe założenia do projektów rewitalizacyjnych są zgodne z przedstawionymi proponowanymi założeniami opisanymi w ZPPR. Są również zgodne z przedstawionymi typami projektów obligowanymi do wsparcia w regionalnych i krajowych programach operacyjnych przedstawionych w „Wytocznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

Poniżej przedstawiono tabele zawierające zestawienie przedsięwzięć i głównych projektów rewitalizacyjnych, oraz przedsięwzięć uzupełniających.

Tabela 7. Zestawienie przedsięwzięć i głównych projektów rewitalizacyjnych.

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt (nr)	Opis projektu						
			Typ projektu*	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (mln zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rynek wraz z przyległymi ulicami	1. Rewitalizacja społeczno-gospodarcza centrum Radziejowa	CEL REWITALIZACJI: Odnowa centrum miasta							
		Kierunek działań: Nowoczesna przestrzeń							
		Projekt nr 1 Rewitalizacja centrum Miasta Radziejów	PF	Urząd Miasta Radziejów	<ul style="list-style-type: none"> zagospodarowanie przestrzeni Rynku (granice projektu nr 1 zamieszczone na załączniku graficznym) obejmujące przebudowę, modernizację płyty Rynku, przyczyniającą się do likwidacji istotnych wskazanych w diagnozie problemów społecznych i gospodarczych na obszarze rewitalizowanym, za projekt będzie odpowiedzialny Urząd Miasta Radziejów. 	Obszar rewitalizacji	2,5	<ul style="list-style-type: none"> poprawa warunków życia mieszkańców, zwiększenie atrakcyjności centrum Miasta jako centrum życia społeczno-gospodarczego, poprawa jakości infrastruktury, poprawa estetyki tkanki miejskiej, zwiększenie atrakcyjności turystycznej. 	<p>Wskaźnik produktu</p> <ul style="list-style-type: none"> otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich – 0,43 ha (obszar Rynku), <p>Wskaźnik rezultatu bezpośredniego:</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba osób korzystających z rewitalizowanych obszarów bądź utworzonej/rekultywowanej przestrzeni w miastach – 600 os., liczba nowoutworzonych usług na obszarze rewitalizowanym – 2 szt.
		CEL REWITALIZACJI: Aktywizacja społeczno-gospodarcza mieszkańców							
Kierunek działań: Aktywni na rynku pracy									
		Projekt nr 2 - Aktywizacja osób	S	Powiatowy Urząd Pracy w Radziejowie	<ul style="list-style-type: none"> wsparcie ukierunkowane na pomoc w aktywnym 	Miasto Radziejów	1,5	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie stopy bezrobocia, 	<p>Wskaźnik produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba osób bezrobotnych, w tym

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt (nr)	Opis projektu						
			Typ projektu*	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (mln zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych			<p>poszukiwaniu pracy, instrumenty i usługi rynku pracy służące nabywaniu oraz podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych jak również lepszemu ich dopasowaniu do potrzeb rynku pracy,</p> <p>instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców,</p> <p>wsparcie w formie bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz doradztwo i szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności</p>			<ul style="list-style-type: none"> – wzrost jakości kapitału ludzkiego – poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych, – rozwój rynku pracy, – wzrost liczby zatrudnionych i prowadzących działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji i poza – możliwość skorzystania z projektu dla wszystkich dla mieszkańców Miasta 	<p>długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie – 164 os.</p> <p>Wskaźnik rezultatu bezpośredniego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek po opuszczeniu programu – 10 os., – liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 25 os.

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt (nr)	Opis projektu						
			Typ projektu*	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (mln zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					gospodarczej, – projekt będzie realizowany w ramach działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Radziejowie.				
CEL REWITALIZACJI: Aktywizacja społeczno-gospodarcza mieszkańców									
Kierunek działań: Aktywne przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu									
		Projekt nr 3. Włączenie społeczne osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem	S	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Radziejowie	– zindywidualizowane i kompleksowe działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne, a także powrót na rynek pracy realizowane w oparciu o: Program Aktywizacja i Integracja i/lub Kontrakt socjalny i/lub Program Aktywności Lokalnej i/lub inne, metody, modele, narzędzia pracy socjalnej o charakterze indywidualnym, rodzinnym, środowiskowym, – programy reintegracji zawodowej	Miasto Radziejów	0,5	– aktywizacja społeczno-gospodarcza osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem, wzrost poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego o Miasta, wzrost poziomu integracji społeczności lokalnej	Wskaźnik produktu: – liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 50 os., – liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – 5 os. Wskaźnik rezultatu bezpośredniego: – liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt (nr)	Opis projektu						
			Typ projektu*	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (mln zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					<p>i społecznej realizowane przez podmioty o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,</p> <p>– programy na rzecz wsparcia zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami (w tym w ramach WTZ i ZAZ),</p> <p>– projekt będzie realizowany w oparciu o działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radziejowie</p>				<p>programu – 15 os. liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – 5 os.</p>
CEL REWITALIZACJI: Aktywizacja społeczno-gospodarcza mieszkańców									
Kierunek działań: Aktywne przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu									
		Projekt nr 4. Rozwój usług społecznych	S	Środowiskowy Dom Samopomocy, Stowarzyszenie SUBICERE, stowarzyszenie Unitis Virbus	<p>– tworzenie i rozwój oferty placówek wsparcia i opieki w tym: dziennych domów pobytu, środowiskowych domów samopomocy, klubów samopomocy,</p>	Miasto Radziejów	1	<p>– poprawa jakości życia mieszkańców Miasta,</p> <p>– wzrost poziomu integracji społecznej,</p>	<p>Wskaźnik produktu:</p> <p>– liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi</p>

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt (nr)	Opis projektu						
			Typ projektu*	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (mln zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					<p>mieszkań wspomaganych i innych ośrodków zapewniających opiekę dzienną i całodobową,</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwój niestacjonarnych usług opiekuńczych, – rozwój nowoczesnych technologii w usługach opiekuńczych, – rozwój istniejących placówek i wsparcie działaniami z niniejszego projektu: Środowiskowego Domu Samopomocy w Radziejowie powstałego w 2010 r., Stowarzyszenia Wspierania Osób Niepełnosprawnych SUBICERE, stowarzyszenia Unitis Virbus, – utworzenie nowych placówek usług opiekuńczych w zależności od lokalnych potrzeb. 			<p>w szczególności osób nie samodzielnych, społecznie wykluczonych, wzrost jakości usług opiekuńczych w mieście.</p>	<p>w interesie ogólnym w programie – 150 os.</p> <p>Wskaźnik rezultatu bezpośredniego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu – 3 miejsca.

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt (nr)	Opis projektu						
			Typ projektu*	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (mln zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
CEL REWITALIZACJI: Aktywizacja społeczno-gospodarcza mieszkańców									
Kierunek działań: Aktywne przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu									
		Projekt nr 5. Utworzenie Dziennego Domu Pobytu	S	Urząd Miasta Radziejów	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie i rozwój oferty placówek wsparcia i opieki w tym: dziennych domów pobytu, środowiskowych domów samopomocy, klubów samopomocy, mieszkań wspomaganych i innych ośrodków zapewniających opiekę dzienną i całodobową, – w ramach ww. działań projekt zakłada utworzenie Dziennego Domu Pobytu dla osób starszych w Radziejowie i adaptację na ten cel budynku znajdującym się przy ulicy Rynek 14, – projekt obejmuje kompleksową modernizację budynku i przystosowanie 	Miasto Radziejów, Rynek 14	1	<ul style="list-style-type: none"> – integracja społeczna i aktywizacja osób starszych, – rozwój kapitału społecznego, – integracja międzypokoleniowa, – rozwój usług społecznych 	<p>Wskaźnik produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie – 50 os. <p>Wskaźnik rezultatu bezpośredniego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu – 1 miejsce

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt (nr)	Opis projektu						
			Typ projektu*	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (mln zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					wszystkich pomieszczeń pod nową funkcję, – projekt może być realizowany w ramach programu Senior-WIGOR – wspierającego powstawanie tego typu placówek.				
CEL REWITALIZACJI: Rozwój infrastrukturalny									
Kierunek działań: E-Radziejów									
		Projekt nr 6. Poprawa dostępności zasobów naukowych, kulturowych, dziedzictwa regionalnego	PF	Urząd Miasta Radziejów	– budowa, rozbudowa systemów teleinformatycznych służących digitalizacji, – prowadzenie prac digitalizacyjnych, – tworzenie i rozwijanie repozytoriów cyfrowych, w szczególności z wykorzystaniem technologii przetwarzania w chmurze, wraz z zapewnieniem warunków bezpiecznego przechowywania danych cyfrowych,	Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna	0,2	Zwiększenie dostępności zasobów bibliotecznych, – zwiększenie poziomu rozwoju społecznego,	Wskaźnik produktu – liczba podmiotów, które udostępniły on –line informacje sektora publicznego – 1 szt.

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt (nr)	Opis projektu						
			Typ projektu*	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (mln zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					<p>udostępnianiem i scalaniem informacji o zdigitalizowanych zasobach w ramach regionalnych repozytoriów cyfrowych,</p> <p>– tworzenie i rozwijanie platform dystrybucji treści cyfrowych służących udostępnianiu zasobów cyfrowych w sposób otwarty i zapewniający możliwość ich ponownego wykorzystania w celu wytworzenia na ich podstawie nowych usług cyfrowych przez podmioty spoza sektora publicznego,</p> <p>– ww. działaniami zostanie objęta Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Radziejowie.</p>				

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt (nr)	Opis projektu						
			Typ projektu*	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (mln zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		CEL REWITALIZACJI: Rozwój infrastrukturalny							
		Kierunek działań: Infrastruktura kulturalna							
		Projekt nr 7. Rozwój instytucji kultury	PF	Urząd Miasta Radziejów	<ul style="list-style-type: none"> – rozbudowa, przebudowa instytucji kultury (w tym dostosowanie istniejącego obiektu do nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych) wraz z zakupem wyposażenia związanego z prowadzeniem działalności kulturalnej, w tym edukacyjnej, – projektem zostanie objęty Radziejowski Dom Kultury w zakresie kompleksowej modernizacji i przebudowy obejmującej: remont sali widowiskowej oraz wyposażenia w odpowiedni sprzęt wszystkich pomieszczeń. 	Radziejowski Dom Kultury	1	<ul style="list-style-type: none"> – wzrost rozwoju społecznego, – wzrost uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym. 	<p>Wskaźnik produktu</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba instytucji kultury objętych wsparciem – 1 szt. <p>Wskaźnik rezultatu bezpośredniego:</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba osób korzystających z obiektów kultury objętych wsparciem – 500 os.

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt (nr)	Opis projektu						
			Typ projektu*	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (mln zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
CEL REWITALIZACJI: Rozwój infrastrukturalny									
Kierunek działań: Infrastruktura kulturalna									
		Projekt nr 8. Rozwój instytucji kultury – Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Radziejowie	PF	Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Radziejowie	<ul style="list-style-type: none"> – rozbudowa, przebudowa instytucji kultury wraz z zakupem wyposażenia związanego z prowadzeniem działalności kulturalnej, w tym edukacyjnej, – działania informacyjno-promocyjne walorów środowiskowych i kulturowych regionu pod kątem komercyjnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu, – powstanie interaktywnych punktów informacyjno-promocyjnych propagujących dziedzictwo kulturalne regionu, promujące 	Miasto Radziejów	0,4	<ul style="list-style-type: none"> – rozwój kapitału społecznego, – integracja lokalnej społeczności, – poszerzenie oferty kulturalnej, – promocja dziedzictwa regionalnego. 	<p>Wskaźnik produktu</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba instytucji kultury objętych wsparciem – 1 szt. <p>Wskaźnik rezultatu bezpośredniego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba osób korzystających z obiektów kultury objętych wsparciem – 500 os.

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt (nr)	Opis projektu						
			Typ projektu*	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (mln zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					zasoby biblioteki, oraz zasoby Izby Regionalnej Towarzystwa Miłośników Kujaw, lokalizacja punktów: Rynek, przy ulicy Kruszwickiej (trakt pieszy przy budynku Biblioteki), – utworzenie gablot wystawowych na ulicy Kruszwickiej (trakt pieszy przy budynku Biblioteki i Urzędu Miasta) celem promocji działalności kulturalnej, – utworzenie dwóch interaktywnych gablot czytelnicznych umożliwiających odsłuchanie audiobooków, muzyki, umieszczonych na Rynku, – poszerzenie księgozbioru o dodatkowe woluminy, – prowadzenie działań z zakresu aktywizacji społecznej dla osób				

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt (nr)	Opis projektu						
			Typ projektu*	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (mln zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					starszych i młodzieży celem propagowania kultury, tradycji i dziedzictwa regionu, w postaci, szkoleń, warsztatów, działań animacyjnych				
CEL REWITALIZACJI: Rozwój infrastrukturalny									
Kierunek działań: Infrastruktura społeczna									
		Projekt nr 9. Rozwój infrastruktury społecznej	PF	Urząd Miasta Radziejów	<ul style="list-style-type: none"> – przebudowa, remont zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania socjalne, wspomagane i chronione (możliwa jest interwencja poza częścią wspólną budynków), znajdujących się na obszarze rewitalizacji, – przedsięwzięcie wspiera poprawę sytuacji społecznej osób korzystających z lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych, – Budynki w których znajdują się lokale 	Obszar rewitalizacji	0,7	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa jakości infrastruktury społecznej, – poprawa jakości życia mieszkańców użytkujących lokale socjalne i komunalne, – rozwój społeczno-gospodarczy, – poprawa stanu technicznego tkanki miejskiej 	<p>Wskaźnik produktu</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba wspartych obiektów przeznaczonych na mieszkania socjalne, wspomagane, chronione – 1 szt. <p>Wskaźnik rezultatu bezpośredniego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba osób korzystających ze wspartych obiektów przeznaczonych na mieszkania socjalne, wspomagane, chronione – 10 os.

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt (nr)	Opis projektu						
			Typ projektu*	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (mln zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					socjalne objęte projektem: – ul. Wyzwolenia nr 55, – ul. Rynek nr 28/5, – ul. Zamkowa nr 2, – ul. Zachodnia nr 1, nr 2, – ul. Krótka nr 1, – ul. Przesmyk nr 4.				
CEL REWITALIZACJI: Rozwój infrastrukturalny									
Kierunek działań: Infrastruktura wodno-ściekowa									
		Projekt nr 10. Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej	PF	Urząd Miasta Radziejów	– budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej dla obszaru śródmieścia w ramach zadania „Budowa sieci kanalizacyjnej sanitarnej i sieci wodociągowej w Radziejowie III etap wraz z budową stacji uzdatniania wody””, które to zadanie obejmuje obszar rewitalizacji – kompleksowe projekty mogą być realizowane w aglomeracjach	Miasto Radziejów	14	– rozwój kanalizacji wodno-ściekowej, – poprawa jakości życia mieszkańców objętych projektem,	Wskaźnik produktu – długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej – .3,8 km Wskaźnik rezultatu bezpośredniego: – przewidywana liczba osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków– 790 os.

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt (nr)	Opis projektu						
			Typ projektu*	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (mln zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					o wielkości od 2 do 10 tysięcy RLM (Relatywnej Równoważnej Liczby Mieszkańców), natomiast aglomeracja Radziejów mieści się w określonym przedziale i została wyznaczona dla obszaru o RLM równej 6 946 i obejmuje Miejscowości: Miasto Radziejów (część miasta, w tym cały obszar rewitalizacji), Broniewo (część miejscowości, Przemystka (część miejscowości), Broniewko (część miejscowości)(Uchwała Nr IX/160/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2015 r.).				

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt (nr)	Opis projektu						
			Typ projektu*	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (mln zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
CEL REWITALIZACJI: Aktywizacja społeczno-gospodarcza mieszkańców									
Kierunek działań: Aktywni na rynku pracy									
		Projekt nr 11. Utworzenie Gminnego Inkubatora Przedsiębiorczości	S	LGD „Razem dla Powiatu Radziejowskiego”	<ul style="list-style-type: none"> – adaptacja budynku znajdującego się przy ulicy Rynek 22 w celu utworzenia Gminnego Inkubatora Przedsiębiorczości, – wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia w formie działań szkoleniowo-doradczych, wsparcia finansowego, wsparcia pomostowego lub wsparcia w formie bezzwrotnych dotacji. 	Miasto Radziejów	1	<ul style="list-style-type: none"> – rozwój lokalnej przedsiębiorczości, – rozwój społeczno-gospodarczy, – rozwój rynku pracy, utworzenie nowych miejsc pracy. 	<p>Wskaźnik produktu</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba osób pozostających bez pracy objętych wsparciem w programie – 70 os. <p>Wskaźnik rezultatu bezpośredniego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej – 4 miejsca.
CEL REWITALIZACJI: Odnowa centrum miasta									
Kierunek działań: Nowoczesna przestrzeń									
		Projekt nr 12. Utworzenie punktu Miejskiej Informacji Turystycznej i punktu widokowego w Radziejowie	PF	Urząd Miasta Radziejów	<ul style="list-style-type: none"> – kompleksową modernizację budynku remizy strażackiej znajdującego się przy ul. Kościuszki nr 1, przyczyniająca się do likwidacji problemów społecznych i gospodarczych 	Miasto Radziejów	0,5		<p>Wskaźnik produktu</p> <ul style="list-style-type: none"> – budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich – 1 szt. <p>Wskaźnik rezultatu bezpośredniego:</p>

Obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie	Projekt (nr)	Opis projektu						
			Typ projektu*	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (mln zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
					<p>wykazanych na etapie diagnozy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptacja pomieszczeń na cele działalności Miejskiej Informacji Turystycznej, zakup niezbędnego sprzętu do prowadzenia działalności danej placówki, - utworzenie punktu widokowego w wieży obejmującej remont i adaptację na cele turystyczne. 				liczba osób korzystających z wybudowanych/wyremontowanych budynków publicznych lub komercyjnych na obszarach miejskich – 200 os.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020. * - typy projektów: S – społeczny, PF – przestrzenno-funkcjonalny, T – techniczny, Ś – środowiskowy, G – gospodarczy

Tabela 8. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Obszar rewitalizacji	Lp.	Typ przedsięwzięcia**	Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne
1	2	3	4
CEL REWITALIZACJI: Aktywne wsparcie ochrony środowiska			
Kierunek działań: Poprawa efektywności energetycznej			
	1*	techniczny	<p>Działania z zakresu głębokiej i kompleksowej modernizacji energetycznej budynków publicznych takie jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocieplenie obiektu, wymiana pokrycia dachu, okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne wraz z instalacją, – przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji oraz zastosowanie systemów zarządzania budynkiem, – budowa i przebudowa instalacji OZE w modernizowanych energetycznie budynkach, – instalacja systemów chłodzących, w tym również z OZE, – ww. działaniami zostaną objęte budynki publiczne znajdujące się na terenie całego Miasta Radziejów, których aktualny stan techniczny predysponuje do objęcia działaniami rewitalizacyjnymi. Zasięg przestrzenny projektu wychodzi poza obszar rewitalizacji, lecz ze względu na zasięg oddziaływania instytucji publicznych na wszystkich mieszkańców, w tym również na mieszkańców obszaru rewitalizacji mogą zostać objęte działaniami rewitalizacyjnymi.
CEL REWITALIZACJI: Aktywne wsparcie ochrony środowiska			
Kierunek działań: Poprawa efektywności energetycznej			
	2*	techniczny	<p>Działania z zakresu głębokiej i kompleksowej modernizacji energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkaniowych znajdujących się na obszarze rewitalizacji wymagających takich działań jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocieplenie obiektu, wymiana pokrycia dachu, okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne wraz z instalacją, – przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji oraz zastosowanie systemów zarządzania budynkiem, – budowa i przebudowa instalacji OZE w modernizowanych energetycznie budynkach, – instalacja systemów chłodzących, w tym również z OZE, – ww. działaniami zostaną objęte wielorodzinne budynki mieszkalne znajdujące się na obszarze rewitalizacji wymagające poprawy stanu technicznego i wprowadzenia nowoczesnych rozwiązań w zakresie efektywności energetycznej.
CEL REWITALIZACJI: Rozwój infrastruktury podstawą rozwoju gospodarczego			
Kierunek działań: Wsparcie przedsiębiorczości			
	3*	gospodarczy	<p>Działania z zakresu kompleksowego przygotowania i uzbrojenia terenu przeznaczonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod działalność gospodarczą,</p> <ul style="list-style-type: none"> – Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego w rejonie ulic Szpitalna, Kruszwicka, Objezdna, Kościuszki, Szybka (Uchwała Nr XX/159/2013 Rady Miasta Radziejów) wyznacza potencjalne tereny inwestycyjne oznaczone jako 1PU – 4PU, czyli tereny produkcyjno-usługowe obejmujące obiekty produkcyjne, składy i magazyny, systemy fotowoltaiczne. Dany obszar przylega do granic wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Kompleksowe przygotowanie danego terenu pod inwestycje

Obszar rewitalizacji	Lp.	Typ przedsięwzięcia**	Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne
1	2	3	4
			może wydatnie pomóc w skutecznej realizacji projektów społecznych z zakresu walki z bezrobociem i wsparcia przedsiębiorczości i samozatrudnienia. Dobrze przygotowany teren inwestycyjny będzie atrakcyjny dla potencjalnych inwestorów.
CEL REWITALIZACJI: Aktywne wsparcie ochrony środowiska			
Kierunek działań: Zrównoważona mobilność miejska			
4*	środowiskowy		– realizacja inwestycji wynikających z planów gospodarki niskoemisyjnej niemożliwych do realizacji w ramach pozostałych przedsięwzięć, czyli w przypadku Radziejowa będzie to modernizacja systemów oświetlenia ulicznego na obszarze rewitalizacji, w tym budowa lub zamiana oświetlenia na energooszczędne na obszarze rewitalizacji.
CEL REWITALIZACJI: Rozwój infrastrukturalny			
Kierunek działań: Infrastruktura drogowa			
5*	przestrzenno-funkcyjny		Przedsięwzięcie obejmujące takie działania jak: – budowę, przebudowę, modernizację dróg, węzłów, skrzyżowań wraz z infrastrukturą towarzyszącą, inwestycje w bezpieczeństwo ruchu drogowego (np. elementy uspokojenia ruchu, zjazdy, chodniki, ciągi pieszo-rowerowe, sygnalizację świetlną, bariery ochronne, oświetlenie, i inne elementy infrastrukturalne pozwalające zwiększyć bezpieczeństwo ruchu drogowego, które obejmują: – inwestycje w drogi wojewódzkie poza TEN-T, wypełniające luki w sieci dróg pomiędzy ośrodkami wojewódzkimi, miastami nie będącymi stolicami województwa (regionalnymi i subregionalnymi), – inwestycje w drogi lokalne (gminne, powiatowe), zapewniające konieczne bezpośrednie połączenia z siecią TEN-T, portem lotniczym, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi, – działania opisane w projekcie obejmują drogę wojewódzką nr 266 oraz drogę krajową nr 62 w granicach administracyjnych Miasta. Wymagana jest kompleksowa modernizacja dróg celem przystosowania ich do obowiązujących wymogów technicznych, – modernizacja dróg lokalnych w obrębie Miasta, a w szczególności na obszarze rewitalizacji celem poprawy wewnętrznej spójności komunikacyjnej i poprawy dostępności do dróg wojewódzkich i krajowych.
CEL REWITALIZACJI: Rozwój infrastrukturalny			
Kierunek działań: Infrastruktura zdrowotna			
6*	przestrzenno-funkcyjny		– przeprowadzenie niezbędnych z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych inwestycji, w tym w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych z niepełnosprawnościami, – wyposażenie w sprzęt medyczny, – wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań w zakresie IT (oprogramowanie, sprzęt) – wyłącznie jako element ww. działań. – działaniami z danego przedsięwzięcia zostaną objęte wszystkie regionalne podmioty lecznicze, które udzielają świadczenia w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, w tym: – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Radziejowie, – Przychodnia Rejonowa w Radziejowie, – pozostałe niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej działające w Mieście, bądź świadczące usługi dla mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji	Lp.	Typ przedsięwzięcia**	Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne
1	2	3	4
			CEL REWITALIZACJI: Rozwój infrastrukturalny
			Kierunek działań: Infrastruktura edukacyjna
	7*	przestrzenno-funkcyjny	<ul style="list-style-type: none"> - Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, adaptacja, modernizacja, remont obiektów na potrzeby świadczenia usług wychowania przedszkolnego wraz z niezbędnymi wyposażeniem odnoszącym się do zakresu infrastrukturalnego projektu, w tym również wyposażeniem placów zabaw, - działania z zakresu e-edukacji, w tym: m. in.: zakup sprzętu informatycznego, multimedialnego, i oprogramowania wykorzystywanego w zajęciach dydaktycznych, - wsparcie w ramach projektu istniejącej placówki wychowania przedszkolnego: Publiczne Przedszkole nr 1 im. H. Karpińskiej należących do Miejskiego Zespołu Szkół.
			CEL REWITALIZACJI: Rozwój infrastrukturalny
			Kierunek działań: Infrastruktura edukacyjna
	8*	przestrzenno-funkcyjny	<ul style="list-style-type: none"> - inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową szkół, centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne, polegające na: budowie, rozbudowie, nadbudowie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną nowych obiektów, a także przebudowie, adaptacji, modernizacji, remoncie i wyposażeniu w bazę dydaktyczną już istniejących obiektów, ukierunkowane na tworzenie i rozwój warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego w branżach zgodnych z potrzebami rynku pracy, w tym z inteligentnymi specjalizacjami określonymi w RIS, - wyposażenie ww. typów placówek edukacyjnych w narzędzia informatyczne poprawiające efektywność procesu kształcenia tj. zakup nowego sprzętu informatycznego, multimedialnego, oprogramowania, - w diagnozie zwrócono uwagę na potrzebę rozwoju placówek oświatowych, w szczególności w zakresie zwiększenia aktywności dzieci i młodzieży poprzez poprawę jakości kształcenia, prowadzenie dodatkowych zajęć dydaktycznych, przygotowanie praktyczne do dalszego dorosłego życia. Tego typu działania mogą być wsparte poprzez rozwój infrastrukturalny istniejących placówek oświatowych, - objęte wsparciem będą szkoły i centra kształcenia ustawicznego na terenie Miasta Radziejów: <ul style="list-style-type: none"> - Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Mikołaja Kopernika, - Publiczne Gimnazjum nr 1 im. Franciszka Bectńskiego, - Gimnazjum Powiatowe im. Władysława Łokietka, - Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Łokietka, - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Władysława Łokietka, - Zespół Szkół Mechanicznych im. Józefa Piłsudskiego, - Centrum Edukacyjne „Oświata”, - Państwowa Szkoła Muzyczna I Stopnia, - objęty wsparciem może zostać również Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Przemystce. Zespół Szkół znajduje się poza granicami administracyjnymi Miasta, jednak swoim zasięgiem oddziaływania obejmuje również mieszkańców Miasta i obszaru rewitalizacji, dlatego może zostać włączony do GPR.

CEL REWITALIZACJI: Rozwój infrastrukturalny		
Kierunek działań: E-Radziejów		
g*	przestrzenno-funkcjonalny	<ul style="list-style-type: none"> – rozwój elektronicznych usług publicznych, który obejmuje budowa, rozbudowa lub zakup systemów teleinformatycznych bądź odpowiednich usług w technologii chmury obliczeniowej zapewniających dostępność, integrację oraz cyfryzację nowych usług a także poprawę funkcjonalności oraz e-dojrzałości istniejących usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną w zakresie e-administracji, e-zdrowia, e-kultury. W tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – budowa, rozbudowa lub modernizacja systemów teleinformatycznych, – zapewnienie interoperacyjności, integracji oraz bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych, – zapewnienie dostępności elektronicznych usług publicznych przy uwzględnieniu standardów WCAG 2.0 dotyczących dostępności dla osób o różnym stopniu niepełnosprawności i osób starszych; – wsparciem z danego przedsięwzięcia mogą zostać objęte wszystkie placówki świadczące usługi publiczne, w zależności od aktualnych potrzeb i poziomu rozwoju elektronicznych usług publicznych, – placówki, które mogą zostać objęte wsparciem: <ul style="list-style-type: none"> – Urząd Miasta Radziejów, – Powiatowy Urząd Pracy w Radziejowie, – Urząd Skarbowy w Radziejowie, – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, – Radziejowski Dom Kultury, – Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Franciszka Becińskiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020. * - pełna nazwa danego przedsięwzięcia podana poniżej

Lista przedsięwzięć uzupełniających:

1. Poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych
2. Poprawa efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkaniowych
3. Wsparcie gospodarki poprzez rozwój infrastruktury
4. Zrównoważona mobilność miejska
5. Rozwój infrastruktury drogowej
6. Rozwój infrastruktury zdrowotnej
7. Rozwój infrastruktury przedszkolnej
8. Rozwój infrastruktury kształcenia zawodowego
9. E-Radziejów

Każdy z projektów z przedsięwzięcia głównego posiada wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu bezpośredniego, które wybrano z dostępnych wskaźników opisanych w RPO WK-P. Prezentowane wartości wskaźników w tabeli wyznaczają kwantyfikowalne cele do osiągnięcia w trakcie realizacji projektu. Wybrane wskaźniki produktu i rezultatu bezpośredniego zostały zawarte w kolumnie – sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji. Są one tożsame z celami rewitalizacji i bezpośrednio wskazują na efektywność wykonanego projektu w odniesieniu do założonych celów rewitalizacji. Konkretnie wartości wskaźników produktu i rezultatu bezpośredniego będą sprawdzane przez Zespół ds. rewitalizacji na etapie opracowania raportów z wdrażania GPR.

4.2. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

W niniejszym rozdziale przedstawiono mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych, których celem jest wyjście z sytuacji kryzysowej obszarów zdegradowanych. Wszystkie przedsięwzięcia i przypisane do nich projekty są zgodne z cechami charakteryzującymi właściwie wykonany program rewitalizacji przedstawiony w ZPPR. Przede wszystkim projekty zawarte w GPR cechują się komplementarnością pod względem: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania.

4.2.1. Mechanizmy zapewniania komplementarności między poszczególnymi projektami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji

Komplementarność **przestrzenna** została zachowana dzięki skupieniu się wszystkich projektów i przedsięwzięć na obszarze rewitalizacji. Projekty społeczne z przedsięwzięcia głównego skupiają się przede wszystkim na zjawiskach kryzysowych ze sfery społecznej zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji. Jednakże dzięki większemu zasięgowi danych projektów będą mogli z nich skorzystać wszyscy mieszkańcy miasta. Taki szeroki zasięg oddziaływania przestrzennego projektów społecznych ma prowadzić do osiągnięcia wysokiego poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego całej miejscowości. Dlatego działania rewitalizacyjne pod względem przestrzennym zapewniają wewnętrzną integrację całego obszaru Miasta. Projekt przestrzenno-funkcjonalny z przedsięwzięcia głównego: „Odnowa” centrum Miasta Radziejów jest niezbędnym wsparciem i uzupełnieniem dla projektów ze sfery społecznej. Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni wydatnie poprawia efektywność wdrażania rozwiązań społecznych, tworząc pozytywny klimat zmian. Przedsięwzięcia uzupełniające tworzą szereg działań o charakterze infrastrukturalnym, środowiskowym i technicznym, które wspierają realizację przedsięwzięcia głównego i oddziałują na ten sam obszar. Dlatego projekty miękkie (społeczne), projekt przestrzenno-funkcjonalny z przedsięwzięcia głównego i przedsięwzięcia uzupełniające są komplementarne pod względem przestrzennym, nawzajem się uzupełniają i oddziałują na obszar rewitalizacji.

Komplementarność **problemowa** przedsięwzięcia głównego i przedsięwzięć uzupełniających została zachowana. Niezbędne zmiany w sferze społecznej są wspierane poprzez zmiany przestrzenno-funkcjonalne, rozwój infrastruktury technicznej, społecznej, edukacyjnej, drogowej, zdrowotnej, przedszkolnej, działania wspomagające rozwój gospodarczy i poprawę jakości środowiska. Realizowane projekty wzajemnie się dopełniają i oddziałują na obszar rewitalizacji we wszystkich aspektach: społecznym, gospodarczym,

przestrzenno-funkcyjnym, technicznym i środowiskowym. Z przeprowadzonej diagnozy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wynika, że we wskazanej jednostce strukturalnej Miasta występuje koncentracja negatywnych zjawiska społecznych, a także negatywne zjawisko środowiskowe. Jednak wskazano również na konieczność poprawy struktury przestrzenno-funkcyjnej, negatywnych zjawisk technicznych, gospodarczych i infrastrukturalnych. W celu wyjścia z sytuacji kryzysowej obszaru rewitalizacji wybrano projekty i przedsięwzięcia obejmujące kompleksowo wszystkie aspekty rewitalizacji wskazane w ustawie w celu prowadzenie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego i ograniczenia bądź eliminacji stanu kryzysowego. Projekty społeczne są również komplementarne między sobą i oddziałują kompleksowo na wszystkie wskazane aspekty rozwoju społecznego obszaru rewitalizacji wymagające poprawy. Tak prowadzona rewitalizacja pomaga wyjść z sytuacji kryzysowej w sposób kompleksowy, nie pomijając żadnego aspektu rozwoju społeczno-gospodarczego, w tym działań miękkich (projekty społeczne) i twardych (projekty i przedsięwzięcia o charakterze przestrzenno-funkcyjnym, infrastrukturalnym, środowiskowym, technicznym i gospodarczym).

Komplementarność **źródeł finansowania** została zachowana we wszystkich projektach, co oznacza, że w kontekście polityki spójności 2014-2020 projekty opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Projekty zakładają różne źródła finansowania, w tym: środki własne Miasta Radziejów i środki prywatne. Wszystkie źródła finansowania wzajemnie się uzupełniają celem uzyskania korzystnych efektów rewitalizacji. Dokładne wskazanie źródeł finansowania i szacunkowa wielkość została przedstawiona w podrozdziale 4.3. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz ze wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych.

Komplementarność **międzyokresowa** została zachowana dzięki integracji działań już realizowanych na terenie gminy opisanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej dla Miasta Radziejów na lata 2016-2029 (Uchwała Nr XI/89/2016 Rady Miasta Radziejów z dnia 30 marca 2016 roku) z przedsięwzięciami zaproponowanymi w GPR. Powiązania projektów zostały wykazane poniżej:

1. **„Moje wykształcenie, moja praca, moja przyszłość” Erasmus+** - polega na przybliżeniu uczniom zagadnień związanych z zatrudnieniem i wyborem właściwej ścieżki zawodowej. Projekt jest komplementarny z działaniami wspierającymi infrastrukturę edukacyjną opisanymi w przedsięwzięciu uzupełniającym – 9. *Rozwój infrastruktury kształcenia zawodowego*,
2. **Zagraniczna mobilność kadry edukacji szkolnej** - Podniesienie kwalifikacji kadry nauczycielskiej w wyniku szkoleń zagranicznych. Zapoznanie się z pracą nauczycieli w innych krajach Europy. Projekt jest komplementarny z działaniami wspierającymi infrastrukturę edukacyjną opisanymi w przedsięwzięciu uzupełniającym – 9. *Rozwój infrastruktury kształcenia zawodowego*,
3. **Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w Radziejowie III etap.** -Poprawa parametrów wody pitnej oraz poprawa środowiska naturalnego poprzez oczyszczanie ścieków. Projekt jest komplementarny z przedsięwzięciem uzupełniającym – 10. *Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej*,
4. **Termomodernizacja komunalnych budynków mieszkalnych** – Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Projekt jest komplementarny z przedsięwzięciem uzupełniającym – 7. *Rozwój infrastruktury społecznej*.

4.2.2 Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2016-2022 został opracowany dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji i jest zgodny z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. Prowadzenie rewitalizacji jest zadaniem własnym gminy, dlatego realizując zadania własne Miasto Radziejów przystąpiło do opracowania GPR. Pierwszym krokiem było zdiagnozowanie negatywnych zjawisk występujących na terenie gminy, predysponujących dane obszary do działań rewitalizacyjnych.

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, już na etapie diagnozy, przeprowadzono spotkanie wraz z wywiadem środowiskowym. Spotkanie organizacyjne odbyło się dnia 17.02.2015 r. w Urzędzie Miasta Radziejów dotyczące opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów. W spotkaniu uczestniczyli pracownicy Urzędu Miasta i jednostek zaangażowanych w proces rewitalizacji, a także przedstawiciel firmy Green Key z Poznania, która we współpracy z Miastem Radziejów podjęła się opracowania przedmiotowej dokumentacji. Podczas spotkania zaprezentowano wstępny harmonogram działań w zakresie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów, omówiono podstawy prawne dotyczące rewitalizacji oraz możliwości w zakresie pozyskiwania danych i materiałów informacyjnych. Następnie przeprowadzono dyskusję dotyczącą podstawowych problemów w zakresie rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów. W tym samym dniu przeprowadzono wizję terenową całego Miasta Radziejów w celu wstępnej oceny występowania omówionych zjawisk.

Następnie sporządzono diagnozę i wyznaczono obszar zdegradowany i rewitalizacji oraz przeprowadzono konsultację społeczne projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów. Konsultacje przeprowadzono w dniach 26.04.2016 r. do 26.05.2016 r. w formie:

- spotkania otwartego z interesariuszami rewitalizacji, gdzie omówiono propozycje wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów, które odbyło się dnia 19.05.2016 r.,
- zbierania uwag ustnych w dniach od 26.04.2016 r. – 26.05.2016 r.,
- zbierania uwag w postaci papierowej i elektronicznej w dniach od 26.04.2016 r. – 26.05.2016 r.;

Kolejnym etapem włączenia w proces sporządzania GPR były konsultacje społeczne w sprawie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2016-2022 r. Po sporządzeniu projektu, Burmistrz przeprowadza konsultacje społeczne. O rozpoczęciu i o formach, w jakich będą prowadzone, powiadamia się nie później niż w terminie 7 dni przed dniem ich przeprowadzenia, w sposób zapewniający udział w nich możliwie szerokiego grona interesariuszy, co najmniej poprzez obwieszczenie, ogłoszenie w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie oraz ogłoszenie na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej. Spośród proponowanych form konsultacji wybrano:

- zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub formularzy zamieszczonych na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej,
- spotkanie, debata i zbieranie uwag ustnych.

W celu włączenia interesariuszy w proces zarządzania programem rewitalizacji, po uchwaleniu projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów, w terminie

nie dłuższym niż 3 miesiące licząc od dnia uchwalenia, powołuje się Komitet Rewitalizacji. Stanowi on forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza. W skład Komitetu wchodzi przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy rewitalizacji. Zostaje on powołany na drodze uchwały Rady Miasta, gdzie ustala się dokładnie zasady wyznaczania składu i zasady działania Komitetu. Burmistrz niezwłocznie po podjęciu uchwały przez Radę Miasta powołuje w drodze zarządzenia Komitet Rewitalizacji. Obsługę organizacyjną Komitetu zapewnia Burmistrz.

Komitet Rewitalizacji zostanie powołany dla całego obszaru rewitalizacji w ciągu trzech miesięcy od uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2016-2022, celem kompleksowej koordynacji prowadzenia działań rewitalizacyjnych. Jego głównym zadaniem jest przestrzeganie rzetelnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

4.3. MOŻLIWE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ I PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Poszczególne przedsięwzięcia i projekty rewitalizacyjne przedstawione w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2016-2022 będą finansowane w ramach RPO WK-P. ZPPR przedstawiają szczegółowo możliwe źródła finansowania działań rewitalizacyjnych wg danych osi priorytetowych. Priorytetem GPR jest zaplanowanie działań ukierunkowanych na zmniejszenie lub likwidację negatywnych zjawisk społecznych występujących na obszarze rewitalizacji, które są finansowane w ramach EFS. Projekty o charakterze społecznym, ukierunkowane na ożywienie społeczne, gospodarcze, zmniejszające skalę ubóstwa i wykluczenia społecznego, spadek poziomu bezrobocia będą wspierane z RPO WK-P przede wszystkim w ramach **Osi priorytetowej 9. Solidarne Społeczeństwo** oraz w ramach Osi priorytetowej **6. Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry**. Działania i poddziałania w ramach których będą finansowe przedsięwzięcia bezpośrednio dotyczące rewitalizacji to:

- *Poddziałanie 9.2.1 Aktywne włączenie społeczne,*
- *Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych,*
- *Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych;*

Pozostałe działania i poddziałania wspierające projekty społeczne to:

- *Oś priorytetowa 8. Aktywni na rynku pracy:*
 - *Działanie 8.1 Podniesienie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez działania powiatowych urzędów pracy,*
 - *Poddziałanie 8.2.1 Wsparcie na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia,*
 - *Działanie 8.3. Wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia w regionie;*

Pozostałe przedsięwzięcia uzupełniające w ramach RPO WK-P będą wspierane z EFRR. Są one niezbędnym uzupełnieniem i mają charakter pomocniczy dla działań o charakterze społecznym. Pozostałe działania i poddziałania, które są podstawą finansowania przedsięwzięć i poszczególnych projektów to:

- *Poddziałanie 1.4.3 Rozwój infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego,*
- *Działanie 2.1 Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych,*

- *Działanie 2.2 Cyfrowa dostępność i użyteczność informacji sektora publicznego oraz zasobów nauki, kultury i dziedzictwa regionalnego,*
- *Działanie 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym,*
- *Poddziałanie 3.4 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych,*
- *Działanie 4.3 Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej,*
- *Działanie 4.4 Ochrona i rozwój zasobów kultury,*
- *Działanie 5.1 Infrastruktura drogowa,*
- *Poddziałanie 6.1.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną,*
- *Poddziałanie 6.1.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną,*
- *Poddziałanie 6.3.1 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną,*
- *Poddziałanie 6.3.2 Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego.*

GPR może również być finansowany ze różnego rodzaju krajowych źródeł, np.:

- **System Zielonych Inwestycji** – sprowadzają się do stworzenia i wzmacniania proekologicznego efektu wynikającego ze zbywania nadwyżek jednostek AAU (jednostki przyznanej emisji w systemie ONZ),
- **NFOŚiGW Lemur – Energooszczędne Budynki Użyteczności Publicznej** – Celem programu jest uniknięcie emisji CO₂ w związku z projektowaniem i budową nowych energooszczędnych budynków użyteczności publicznej,
- **program priorytetowy NFOŚiGW Sowa** – wsparcie przedsięwzięć z zakresu modernizacji oświetlenia ulicznego oraz montażu urządzeń do inteligentnego sterowania oświetleniem, montażu sterowalnych układów redukcji mocy oraz stabilizacji napięcia zasilającego,
- **program priorytetowy NFOŚiGW Kawka** – celem programu jest zmniejszenie narażenia ludności na oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza w strefach, w których występują znaczące przekroczenia dopuszczalnych i docelowych poziomów stężeń danych zanieczyszczeń, poprzez opracowanie programów ochrony powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów PM_{2,5}, PM₁₀ oraz emisji CO₂. Program polega na likwidacji niskiej emisji wspierającej wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii
- **program priorytetowy PROSUMENT** – program wspiera finansowo zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii do produkcji energii elektrycznej lub ciepła dla osób fizycznych oraz wspólnot lub spółdzielni mieszkaniowych, które to przyczyniają się do ograniczenia emisji CO₂,
- **program priorytetowy BOCIAN** – celem programu jest zwiększenie produkcji energii z instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii, które ograniczają bądź pozwalają uniknąć emisji CO₂,
- **Fundusz Termomodernizacji i Remontów** – celem Funduszu jest pomoc finansowa dla inwestorów, którzy realizują przedsięwzięcia termomodernizacyjne i remontowe, a także wypłata rekompensat dla właścicieli budynków mieszkalnych, w których były lokaty kwaterunkowe,
- **Fundusz Dopłat** – jest rządowym programem wsparcia budownictwa socjalnego, którego dysponentem jest Bank Gospodarstwa Krajowego. Celem

- jest zwiększenie zasobu lokali i pomieszczeń służących zaspokojeniu potrzeb osób najuboższych,
- **Fundusz Muncypalny** – jest długoterminowym inwestorem finansowym , którego działalność polega na współfinansowaniu inwestycji w obszarze nieruchomości kubaturowych realizowanych przez gminy lub przez podległe im spółki,
 - **Program Wieloletni „Senior-WIGOR” na lata 2015-2020** – program polega na dofinansowaniu działań jednostek samorządu w rozwoju na ich terenie sieci Dziennych Domów „Senior-WIGOR”, ze szczególnym uwzględnieniem jednostek samorządu, charakteryzujących się niskimi dochodami lub wysokim odsetkiem seniorów w populacji ogółem lub brakiem infrastruktury pomocy społecznej służącej do realizacji usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób starszych poza miejscem ich zamieszkania. Cel programu wpisuje się w założenia *projektu nr 5. Rozwój usług społecznych* z przedsięwzięcia głównego. Podczas realizacji projektu można skorzystać ze wsparcia w ramach programu „Senior-WIGOR”. Jednym z działań rewitalizacyjnych jest utworzenie Dziennego Domu Pobytu, które to działanie może zostać wsparte finansowo z Programu „Senior-WIGOR”.
 - **Gwarancja de minimis** – jest to jedna z form pomocy de minimis udzielana w ramach dopuszczalnej pomocy publicznej na zabezpieczenie spłaty kredytu obrotowego lub inwestycyjnego dla mikro-, małego lub średniemu przedsiębiorcy (MŚP). Gwarancja de minimis, nie stanowi dotacji pieniężnej i nie wiąże się bezpośrednio z przekazaniem środków finansowych przedsiębiorcy i nie rodzi żadnych skutków podatkowych. Tego typu pomoc może zostać udzielona w ramach założeń *projektu nr 2. Aktywizacja osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych* i *projektu nr 3. Wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia* z przedsięwzięcia głównego, jako jedno ze źródeł finansowania w ramach pomocy publicznej.

4.4. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI WRAZ ZE WSKAZANIEM ŚRODKÓW FINANSOWYCH ZE ŹRÓDEŁ PUBLICZNYCH I PRYWATNYCH

Niniejszy rozdział przedstawia harmonogram i szacunkowe ramy finansowe konkretnych projektów rewitalizacyjnych wraz ze wskazaniem wielkości dofinansowania możliwego do uzyskania z różnych źródeł. Termin realizacji danego projektu został podany w przybliżeniu. Możliwe źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych z przedsięwzięcia głównego, zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 9. Główne projekty rewitalizacyjne – harmonogram i szacunkowe ramy finansowe.

Obszar rewitalizacji	Termin realizacji projektu	Projekt (nr)*	Typ projektu	Przedsięwzięcie	Podmiot/ realizujący projekt	Szacowana wartość projektu (mln zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania				
							%	mln zł	Środki publiczne			Środki prywatne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Obszar rewitalizacji – Rynek wraz z przyległymi ulicami	2017 – 2020	1	przestrzenno-funkcjonalny	Rewitalizacja społeczno-gospodarcza centrum Radziejowa	Urząd Miasta Radziejów	2,5	85	2,125		EFRR			
	2016 – 2022	2	społeczny		Powiatowy Urząd Pracy w Radziejowie , Urząd Miasta Radziejów	1,5	100	1,5	EFS		Pomoc de minimis		
	2016 – 2020	3	społeczny		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Radziejowie	0,5	85	0,425	EFS				
	2017 – 2022	4	społeczny		Urząd Miasta Radziejów	1	85	0,85	EFS				

	2016 – 2022	5	społeczny		Urząd Miasta Radziejów	1	85	0,85	EFS			
	2017 – 2019	6	przestrzenno-funkcjonalny		Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna	0,2	85	0,170		EFRR		
	2018 – 2019	7	przestrzenno-funkcjonalny		Radziejowski Dom Kultury	1	85	0,85		EFRR		
	2017 - 2018	8	przestrzenno-funkcjonalny		Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Radziejowie	0,4	85	0,34		EFRR		
	2016 - 2022	9	przestrzenno-funkcjonalny		Urząd Miasta Radziejów	0,7	85	0,595		EFRR		
	2016-2022	10	przestrzenno-funkcjonalny		Urząd Miasta Radziejów	14	85	5,1		EFRR		
	2016-2022	11	społeczny		LGD „Razem dla Powiatu Radziejowskiego”	1	85	0,85	EFS			

	2017-2018	12	przestrzenno-funkcjonalny		Urząd Miasta Radziejów	0,5	85	0,425		EFRR		
--	-----------	----	---------------------------	--	------------------------	-----	----	-------	--	------	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020, * - pełne nazwy projektów podano w liście poniżej.

Lista projektów:

1. „Odnowa” centrum Miasta Radziejów
2. Aktywizacja osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych
3. Włączenie społeczne osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem
4. Rozwój usług społecznych
5. Utworzenie Dziennego Domu Pobytu
6. Poprawa dostępności zasobów naukowych, kulturowych, dziedzictwa regionalnego
7. Rozwój instytucji kultury – Radziejowski Dom Kultury
8. Rozwój instytucji kultury – Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Radziejowie
9. Rozwój infrastruktury społecznej
10. Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej
11. Utworzenie Gminnego Inkubatora Przedsiębiorczości
12. Utworzenie punktu Miejskiej Informacji Turystycznej i punktu widokowego w Radziejowie

Możliwe źródła finansowania przedsięwzięć uzupełniających zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 10. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne – szacunkowe ramy finansowe.

Obszar rewitalizacji	Lp.	Typ przedsięwzięcia	Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne	Szacowana wartość przedsięwzięcia (mln zł)	Źródło finansowania			
					Środki publiczne			Środki prywatne
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obszar rewitalizacji – Rynek wraz z przyległymi ulicami	1	techniczny	1. Poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych	0,5		EFRR		
	2	techniczny	2. Poprawa efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkaniowych	0,5		EFRR		
	3	gospodarczy	3. Wsparcie gospodarki poprzez rozwój infrastruktury	0,5		EFRR		
	4	środowiskowy	4. Zrównoważona mobilność miejska	0,25		EFRR		
	5	przestrzenno-funkcjonalny	5. Rozwój infrastruktury drogowej	1		EFRR		
	6	przestrzenno-funkcjonalny	6. Rozwój infrastruktury zdrowotnej	0,75		EFRR		
	7	przestrzenno-funkcjonalny	7. Rozwój infrastruktury przedszkolnej	0,2		EFRR		
	8	przestrzenno-funkcjonalny	8. Rozwój infrastruktury kształcenia zawodowego	0,5		EFRR		
	9	przestrzenno-funkcjonalny	9. E-Radziejów	0,5		EFRR		

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020

4.5. OPIS STRUKTURY ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2016-2022 wymaga odpowiedniego systemu zarządzania, ze względu na swoją złożoność. Konieczne jest odpowiednie przygotowanie informacyjne i aktywna partycypacja wszystkich interesariuszy rewitalizacji. GPR jest narzędziem niezbędnym do rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Jednak, żeby jego realizacja przyniosła oczekiwane efekty potrzebne jest sukcesywne wdrażanie wyznaczonych przedsięwzięć i stały monitoring ich realizacji. Właściwa realizacja GPR wymaga współpracy wielu instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, inwestorów oraz mieszkańców Radziejowa.

Za realizację Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów odpowiedzialny jest Burmistrz Miasta Radziejów. Organem wspomagającym Burmistrza jest Komitet Rewitalizacji, który zostanie wybrany na mocy Uchwały Rady Miasta Radziejów w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od daty uchwalenia GPR. Szczegółowy opis Komitetu Rewitalizacji przedstawia podrozdział 4.2.2. Natomiast za realizację GPR odpowiedzialny będzie Zespół ds. rewitalizacji powołany przez Burmistrza. Zespół będzie aktywnie współpracował z Komitetem Rewitalizacji i będzie odpowiadał za:

- koordynację wdrażania GPR,
- aktualizacje założeń Programu (zmiany granic obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, weryfikacji efektywności prowadzonych przedsięwzięć),
- aktualizacje danych dotyczących sytuacji kryzysowych w gminie,
- organizację systemu monitoringu GPR,
- współpracę z partnerami społecznymi,
- opracowywanie raportów z realizacji GPR i przedstawienie ich opinii publicznej,
- promocję projektów rewitalizacyjnych (działania marketingowe mające na celu pozyskanie inwestorów, włączenie w proces rewitalizacji społeczności lokalnej),
- stałą współpracę z Komitetem Rewitalizacji we wdrażaniu, aktualizacji założeń, organizacji monitoringu GPR oraz promocji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

Zespół ds. rewitalizacji będzie również odpowiedzialny za aktywną partycypację społeczną w sprawach dotyczących aktualizacji programu, czy promowania poszczególnych projektów. Celem dialogu społecznego jest poznanie aktualnych potrzeb lokalnej społeczności, aby możliwie w najbardziej efektywny sposób realizować GPR. Formami dialogu społecznego będą organizowane przez Zespół ds. rewitalizacji: spotkania, debaty i konferencje z udziałem Komitetu Rewitalizacji i pozostałymi interesariuszami.

4.6. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Odpowiedni system monitorowania i oceny GPR to niezbędne narzędzie kontroli efektywności realizacji programu. Cele rewitalizacji i stopień ich realizacji oraz skuteczności poszczególnych projektów musi być weryfikowana przez odpowiedni podmiot. Jednostką odpowiedzialną za monitoring i ocenę GPR będzie wspomniany wcześniej Zespół ds. rewitalizacji.

Zespół ds. rewitalizacji będzie odpowiedzialny za systematyczną ocenę stopnia realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wprowadzenie ewentualnych zmian w programie oraz kontrolowanie dyspozycji środków finansowych. Zespół będzie zobowiązany do składania corocznych raportów z wdrażania GPR Burmistrzowi Miasta Radziejów oraz prognozy realizacji programu w następnych latach wraz z propozycją ewentualnych zmian do wprowadzenia.

Raport powinien zawierać informacje dotyczące:

- przebiegu procesu wdrażania poszczególnych projektów opisanych za pomocą wybranych wskaźników produktu i wskaźników bezpośredniego rezultatu ujętych Tabeli 7. w podrozdziale 4.1. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym,
- ogólny przebieg realizacji projektu opisany za pomocą wskaźników wynikających z celów rewitalizacji (podrozdział 3.3.2. Cele rewitalizacji - wskaźniki).

Prognoza realizacji programu powinna natomiast zawierać:

- przewidywane zagrożenia dla realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- wskazanie potrzebnych zmian lub kontynuacji podstawowych założeń GPR.

Raporty będą również podlegały monitorowaniu przez IZ RPO w przypadku gdy gmina realizuje projekty dofinansowane z RPO WK-P. W związku z tym Burmistrz Miasta Radziejów będzie zobowiązany do przekazywania sprawozdań kwartalnych opisujących osiągnięte wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu bezpośredniego określonych działań/poddziałów RPO WK-P wybranych do konkretnych projektów z przedsięwzięcia głównego.

4.7. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2016-2022 nie przewiduje niezbędnych zmian w:

- uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz 2015 r. poz. 1322),
- uchwale o której mowa w art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777) dotyczącej zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji zostanie powołany na drodze danej uchwały w terminie do 3 miesięcy po uchwaleniu Gminnego Programu Rewitalizacji.

4.8. WSKAZANIE KONIECZNOŚCI UTWORZENIA SPECJALNEJ STREFY REWITALIZACJI

Ustawa o rewitalizacji daje możliwość utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji na obszarze rewitalizacji, którą to strefę powołuje rada miasta. Strefę ustanawia się w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia. Uchwała w sprawie ustanowienia strefy stanowi akt prawa miejscowego.

Dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji, bądź jego części nie przewiduje się utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji i zastosowania instrumentów prawnych dedykowanych Strefie.

4.9. WSKAZANIE SPOSOBU REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Niniejszy podrozdział omawia zakres wprowadzonych zmian w dokumentach planistycznych gminy: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, Miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego swym zasięgiem obejmujących obszar rewitalizacji oraz wskazuje konieczność uchwalenia Miejscowych planów rewitalizacji ze wskazaniem ich granic, łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także określa wytyczne dotyczące tych planów.

4.9.1. Zakres niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Niezbędne do wprowadzenia zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Radziejów przedstawiają się następująco:

- wprowadzenie zapisu o obszarach zdegradowanych ustanowionych mocą Uchwały nr XIII/97/2016 z dnia 29 czerwca 2016 r Rady Miasta Radziejów i oznaczenie ich w części graficznej Studium,

Proponowane ustalenia GPR są w całości zgodne z polityką przestrzenną przedstawioną w Studium, ale wymagają przeprowadzenia postępowania w sprawie jego zmiany, w celu wymaganego ustawowo wprowadzenia ustaleń dotyczących obszarów zdegradowanych wynikającego z art.10 ust. 2 pkt 14a) ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2015 r., poz. 199 ze zm.)

Burmistrz jest zobowiązany do sporządzenia projektu zmiany studium niezwłocznie po uchwaleniu GPR. Postępowanie w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy prowadzi w trybie określonym w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777), przy czym:

- rada gminy nie podejmuje uchwały o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- ogłaszając o przystąpieniu do sporządzenia projektu zmiany studium, wójt nie określa formy, miejsca i terminu składania wniosków dotyczących tego studium,

- wójt sporządza projekt zmiany tego studium nie rozpatrując wniosków dotyczących studium.

4.9.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i miejscowe plany rewitalizacji konieczne do uchwalenia albo zmiany

Założenia i proces wdrażania GPR nie przewidują konieczności:

- uchwalenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego bądź wprowadzenia zmian w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (Uchwała Nr XX/159/2013 Rady Miasta Radziejów z dnia 7 czerwca 2013 r.) graniczącym z obszarem rewitalizacji. Projekty realizowane w ramach programu nie wprowadzają konieczności wprowadzania zmian,
- uchwalenia nowych miejscowych planów rewitalizacji.

V. PODSUMOWANIE

Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2016-2022 został opracowany zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. 2015 r., poz. 1777), Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016) i z Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Powyższe dokumenty zawierają niezbędny zestaw informacji i reguł, które należy stosować w celu sporządzenia wysokiej jakości GPR

GPR jest narzędziem do prowadzenia skutecznej rewitalizacji, która należy do zadań własnych gminy. Dla wyznaczonej jednostki strukturalnej obejmującej swoim zasięgiem Rynek wraz z najbliższym otoczeniem ustanowiono obszar rewitalizacji Miasta Radziejów, dla którego opracowano GPR. Zaproponowano szereg działań rewitalizacyjnych w postaci przedsięwzięć i projektów, których systematyczna realizacja doprowadzi do wyjścia z sytuacji kryzysowej, w której znalazł się wyznaczony obszar rewitalizacji. W pierwszej kolejności powinny zostać zrealizowane projekty wyznaczone w przedsięwzięciu głównym – *Rewitalizacja społeczno-gospodarcza centrum Radziejowa*. Efektem tych działań będzie przede wszystkim poprawa sytuacji w sferze społecznej, dzięki wyeliminowaniu bądź znacznym ograniczeniu negatywnych zjawisk w postaci bezrobocia, braku samowystarczalności ekonomicznej gospodarstw domowych wykazanych w diagnozie. Dane działania wpływają pozytywnie również na pozostałe sfery (gospodarczą, techniczną, przestrzenno-infrastrukturalną i środowiskową) prowadząc do uzyskania wysokiego poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego. Należy nadmienić, że w ramach przedsięwzięcia głównego będzie realizowany projekt przestrzenno-funkcjonalny: „Odnowa” centrum Miasta Radziejów. Obejmuje on szeroko zakrojone działania mające na celu stworzenie w centrum atrakcyjnej, odnowionej przestrzeni publicznej. Projekt odnowy centrum i pozostałe przedsięwzięcia uzupełniające są wsparciem dla skutecznej realizacji projektów społecznych, wspólnie prowadząc do kompleksowej rewitalizacji zdegradowanych obszarów o szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk.

Celem Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Radziejów na lata 2016-2022 jest wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego i osiągnięcie wysokiego i równego poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego całej miejscowości. GPR stanowi również podstawowe narzędzie w celu ubiegania się o dofinansowanie planowanych przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych z funduszy Unii Europejskiej i krajowych.

GPR nie określa szczegółowych ram i założeń w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności państwa. Dokument nie ogranicza, ani nie rozszerza zakresu obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i obronności państwa.

Projekty zawarte w GPR nie określają ram i założeń w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Dokument nie ogranicza, ani nie rozszerza zakresu obowiązujących przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej.

Formy ochrony zabytków leżących w obszarze rewitalizacji zostały określone na mocy przepisów odrębnych. Wszelkie inwestycje prowadzone w obrębie obszaru rewitalizacji dotyczące obiektów objętych prawną ochroną należy konsultować z odpowiednim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

SPIS TABEL

<i>Tabela 1. Użytkowanie gruntów na terenie Miasta Radziejów</i>	<i>17</i>
<i>Tabela 2. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji PKD</i>	<i>21</i>
<i>Tabela 3. Wykaz wydzielonych jednostek strukturalnych według udziału liczby ludności i zajmowanej powierzchni.....</i>	<i>28</i>
<i>Tabela 4. Lista wskaźników dla ujawnienia stanu kryzysowego w ustalonych obszarach analizy</i>	<i>29</i>
<i>Tabela 5. Wskaźniki uwzględnione do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów</i>	<i>33</i>
<i>Tabela 6. Wskaźniki uwzględnione do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów</i>	<i>45</i>
<i>Tabela 7. Zestawienie przedsięwzięć i głównych projektów rewitalizacyjnych.....</i>	<i>59</i>
<i>Tabela 8. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....</i>	<i>75</i>
<i>Tabela 9. Główne projekty rewitalizacyjne – harmonogram i szacunkowe ramy finansowe.....</i>	<i>85</i>
<i>Tabela 10. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne – szacunkowe ramy finansowe.....</i>	<i>88</i>

SPIS RYCIN

<i>Ryc. 1. Położenie Miasta Radziejów na tle gmin powiatu radziejowskiego</i>	<i>15</i>
<i>Ryc. 2. Obszar rewitalizacji na terenie Miasta Radziejów</i>	<i>36</i>

SPIS WYKRESÓW

<i>Wykres 1. Udział poszczególnych grup ekonomicznych ludności Miasta Radziejów</i>	<i>19</i>
<i>Wykres 2. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem</i>	<i>19</i>
<i>Wykres 3. Wskaźniki obciążenia demograficznego</i>	<i>20</i>
<i>Wykres 4. Zestawienie celów rewitalizacji i odpowiadającym im kierunków działań</i>	<i>39</i>

WYKORZYSTANE MATERIAŁY I OPRACOWANIA

Wybrane akty prawne (stan prawny na wrzesień 2016 r.)

- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2015 r., poz. 1777, ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2016 r., poz. 778, ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. 2011 r., poz. 225, ze zm.),
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. 2016 r., poz. 1610).

Literatura i wybrane dokumenty programowe

- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030),
- Narodowy Plan Rewitalizacji 2022 Założenia,
- Krajowa Polityka Miejska 2023,
- Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia Rozwoju Kraju 2020,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie,
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020,
- Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+,
- Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego,
- Kujawsko-Pomorski Regionalny Program Operacyjny 2014-2020,
- Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020,
- Program wieloletni „Senior-WIGOR” na lata 2015-2020

Dostępne strony internetowe

- www.stat.gov.pl,
- www.geoportal.gov.pl,
- www.funduszeuropejskie.gov.pl,
- www.mojregion.eu
- www.deminimis.gov.pl